No. 42—43. ANUL V. 21—28 Iulie 1902

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an Lei 8
» » » 6 luni » 3 | Un numĕr. . . . . 15 bani
Pentru anunciuri 1 leŭ linia. Mica publicitate 5 bani cuvîntul
Manuscriptele nepublicate se ard.

Redacția și Administrația Str. Mânțulésa No. 9, Bucurescĭ.

Eforia Spitalelor Civile din Bucuresci.

PUBLICAŢIUNI

In ḑiua de 29 Iulie 1902, ora 3 p. m., se va ţine la Eforie, licitaţie publică cu oferte sigilate pentru darea în întreprindere a construirii unuĭ pătul şi a uneĭ magazii de bucate la moşia Căzănescĭ-Gărdescĭ, precum şi construirea unuĭ pătul şi a uneĭ magazii de bucate la moşia Perii-Rîioşĭ, ambele din jud. Teleorman.

Condiţiunile speciale, devizul şi planurile se pot vedé la serviciul bunurilor în orĭ ce ḑi şi ore de lucru.

Valórea acestor lucrărĭ este de leĭ 15.150.

Domniĭ concurenţĭ vor trebuì să depună ca garanţie provisorie 5% din suma devisuluí, cunoscênd că cea definitivă va fi de 10% din suma resultată la licitaţie.

* * *

In ḑiua de 29 Iulie 1902, ora 3 p. m., se va ţine la Eforie, licitaţie publică cu oferte sigilate pentru darea în întreprindere a reparaţiunilor necesare a se executà la casele Eforieĭ din Bucurescĭ, str. Cometa 22.

Condiţiunile şi devisul se pot vedé la Serviciul Bunurilor în orĭ-ce ḑi şi ore de lucru.

Valórea acestor lucrărĭ este de leĭ 949.40.

Domniĭ concurenţĭ vor trebuì să depună garanţie provisorie de 5% din suma devisuluĭ, cunoscênd că cea definitivă va fi de 10% din suma resultată la licitaţie.

* * *

In ḑiua de 30 Iulie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie publică orală la Eforie, Bulevardul Elisabeta, pentru vînḑarea grâuluĭ ce va resultà de pe moşiile Eforieĭ: Chirnogĭ şi Gologanul din judeţul Ilfov şi Găisenĭ din judeţul Dâmboviţa, ce se caută în regie.

Garanţia va fi pentrn: Chirnogĭ leĭ 17.500, pentru Gologanul leĭ 5.200 şi pentru Găisenĭ leĭ 12.200.

Condiţiunile speciale şi orĭ ce alte informcţiunĭ se pot luà la serviciul Bunurilor Eforieĭ în ḑilele şi orele de lucru.

* * *

La 9 August 1902, orele 10 a. m., se va ține licitațiune la Eforie, pentru 143 tone koks, necesare spitalelor în exercițiul 1902—1903.

Doritoriĭ sunt învitațĭ să-șĭ presinte ofertele d-lor sigilate, însoțite de o garanție provisorie de 5%, cunoscênd că garanția definitivă va fi de 10%.

Caetul de sarcine se póte vedé la Cancelaria Eforieĭ, în orĭ-ce ḑi şi oră de lucru.

* * *

La 10 August 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru procurarea pânzeturilor necesare depositului Eforieĭ în exerciţiul 1902—1903,

Doritoriĭ sunt invitaţĭ să-şĭ presinte ofertele sigilate însoţite de o garanţie provisorie de 5%, cunoscênd că garanţia definitivă va fi 10%.

Licitațiunile se vor ține în conformitate cu art. 68—79 din legea comptabilitățiĭ generale a Statuluĭ.

URMARILE ALCOOLULUĬ

1.

E lucru dovedit, că necumpĕtul bĕuturilor alcoolice dă nascere uneĭ întregĭ armate de bóle, şi că nicĭ un organ al corpuluĭ nostru nu rĕmâne neatacat de nimicitórea putere a alcooluluĭ. Mediciĭ englezĭ susţin că jumĕtate din bólele ce bântue în lume, îşĭ aŭ originea în alcool. Maĭ toţĭ mediciĭ sunt uniţĭ în părerea, că multe dintre aceste bóle provenite din alcool, maĭ cu sémă cele «nervóse» — de la cea maĭ simplă «nervositate» şi migrenă, până la cea maĭ pronunţată nebunie — sunt bóle *ce se moştenesc.* S'a constatat, că dintre 300 de copiĭ idioţĭ, aĭ căror părinţĭ aŭ fost cercetaţĭ în privinţa sănătăţiĭ şi a feluluĭ lor de traiŭ, s'aŭ găsit 145 cu părinţĭ carĭ eraŭ beţivĭ.

2.

Tot aşà e dovedită legătura dintre beţie şi crimă. Toţĭ judecătoriĭ tribunalelor criminale, toţĭ funcţionariĭ politicĭ şi directoriĭ închisorilor din tóte ţările civilisate sunt de acord, că 70 până la 80 procente din suma crimelor sunt o urmare a necumpĕtuluĭ în bĕutură. Aicĭ trebue să ne înţelegem. Nu ḑicem, că aceste crime s'aŭ făptuit de ómenĭ în stare de beţie, ci de ómenĭ — póte în stare tréză — carĭ sunt în deobşte cunoscuţĭ ca beţivĭ.

După statistica făcută într'un an, s'a găsit că în Germania, în 120 de închisorĭ, între ceĭ 32.837 de deţinuţĭ, aprópe 15.000 aŭ făcut crima lor în stare de beţie.

Şi iarăşĭ e dovedit, că în cele maĭ multe state civilisate ale lumiĭ 20 — 40 procente dintre bărbaţiĭ nebunĭ, ajunşĭ în casele de sănătate, îşĭ datoresc grozava lor sórtă alcooluluĭ.

Maĭ adăogăm, că o mare parte dintre divorţurĭ — în Danemarca 25 procente — sunt o urmare a certelor în beţie. Tot aşà sinuciderile (în Anglia 30 la sută, în Rusia 40) sunt făptuite de beţivĭ orĭ de copiĭ din părinţĭ stricaţĭ de bĕutură

3.

Ministrul Everett al Statelor-Unite din America de Nord ḑice într'un raport al sĕŭ: «In Statele-Unite, numaĭ în ḑece anĭ, de la 1860 - 1870, consumul bĕuturilor alcoolice a stors din popor un bir direct de treĭ miliarde şi un bir indirect de 600 milióne de dolarĭ. Bĕutura într'aceştĭ ḑece anĭ a nimicit 300.000 de bărbaţĭ în spitale, a dus 100.000 de copiĭ în asilurĭ şi orfelinate, şi cel puţin 150.000 de ómenĭ i-a dus în temniţă şi ocnă, a pricinuit pe puţin 2.000 de sinucíderĭ, a causat o pierdere de vr'o 50 de milióne de leĭ prin incen-

diĭ puse anume şi prin bătăĭ şi rănirĭ, a lăsat văduve peste 30.000 de neveste şi peste un milion de copiĭ i-a lăsat orfanĭ.»

Acestea, în America, unde ómeniĭ sunt maĭ cumpĕtaţĭ. Daca s'ar face o statistică de acest fel în Europa, cifrele ar fi cu mult maĭ înspăĭmîntătóre. Şi să nu uĭtăm, că asta este cea maĭ mică parte a ticăloşieĭ, care e vĕdită în cifrele statisticeĭ. De la primul pahar până la nebunie furiósă şi crimă, până la disperare şi sinucidere sunt miĭ şi miĭ de trepte ale ticăloşieĭ. Numaĭ cine-a decăḑut cu totul, e înregistrat în statistică. Dar câţĭ nu mor de oftică, de bóle de stomac, de câte şi maĭ câte, din causa beţieĭ, şi pe aceştia statistica nu-ĭ are în vedere. Câţĭ nu se umple de bóle lumescĭ, şi cine îĭ scie? Să nu uĭtăm apoĭ, că fie-care dintre aceştĭ ticăloşĭ, nimicesce fericirea şi sănătatea altora. Câtă fericire familiară distrusă, câte lacrimĭ nevinovate, cât amar şi câtă grijă, câtă durere sufletéscă înăbuşită, şi tóte acestea n'ajung în biurourile statisticeĭ.

4.

Noĭ muncim, noĭ ceĭ din Europa cea cultă, aprópe numaĭ pentru alcool! Sunt ţinuturĭ în Europa, în care un sfert din cerealele cultivate se întrebuinţéză pentru alcool. In Boemia, cât veḑĭ cu ochiĭ, în unele părţĭ, e numaĭ hameiŭ. Ce fac din el? Bere. Dincolo cât veḑi cu ochiĭ numaĭ orz. Ce fac din el? Bere. Cât pămînt întrebuinţat, numaĭ ca să scótă otravă din el! Şi se plâng ómeniĭ că n'aŭ pâne.

Să ḑicem că numaĭ $^1/_{10}$ din pămîntul cultivat în Europa, e destinat pentru cereale din care să scótă alcool. Iată, că $^1/_{10}$ din populaţiunea agricolă a Europeĭ se ocupă cu producţiunea alcooluluĭ. Agricultoriĭ forméză în Europa maĭ mult de jumĕtatea întregiĭ populaţiunĭ. Acum, să stăm şi să socotim, cât pămînt e cuprins cu viţă de vie. Sunt iarăşĭ ţinuturĭ întregĭ, numaĭ viĭ. Să ḑicem că numaĭ $^1/_{10}$ din pămîntul cultivabil îl aŭ viile. Dacă adăogăm, cât pămînt e cultivat cu sfecle şi cu altele, din care se scóte alcool, dacă socotim — în ţările unde se face alcool din prune — cât pămînt e acoperit cu prunĭ, putem spune cu siguranţă că $^5/_{10}$, adică jumĕtate din pămîntul cultivabil al Europeĭ e destinat să producă alcool. Iar cea-laltă jumĕtate să producă şi pâne, şi in şi cânepă şi nutreţ pentru animale.

5.

Acum să facem o socotélă a ómenilor câţĭ muncesc pentru alcool. Să luăm întâiŭ pe aceĭ ce muncesc pentru viile lor.

Cultura viilor este un jaf pe socotéla altor culturĭ; viile cer muncă multă, braţe carĭ sunt sustrase agriculturiĭ şi altor ocupaţiunĭ. Viile cer îngrăşăminte, un material care de asemenea e sustras altor culturĭ, a porumbuluĭ orĭ a grâuluĭ, căcĭ îngrăşămintele ce-ar trebuì date câmpuluĭ cu po-

rumb şi grâŭ o dăm viilor. Câţĭ ómenĭ sunt ocupaţĭ în vie, cu săpatul, cu culesul strugurilor, cu storsul vinuluĭ; câţĭ ómenĭ cu fierberea şi destilarea ţuĭceĭ!

Dar asta e nimica tótă. Să ne ducem cu gândul la fabricĭ, la câreiume, la băcăniĭ. Să numĕrăm pe lângă producătoriĭ de alcool, pe toţĭ lucrătoriĭ carĭ se ocupă cu fabricarea de unelte agricole pentru câmpiile cu cereale destinate alcooluluĭ, cu fabricarea de maşinĭ, lucrătoriĭ ocupaţĭ cu clădirea de fabricĭ şi de câreiume; mulţimea de lucrătorĭ ocupaţĭ la fabricele de bere şi de alcool. Numĕraţĭ regimentele întregĭ de negustorĭ de vinurĭ, de comisionarĭ, de «voiagerĭ», carĭ se ocupă cu rĕspândirea alcooluluĭ, numĕraţĭ regimentele de câreiumarĭ, de chelnerĭ, de chelneriţe, de băeţĭ de prăvăliĭ, de ómenĭ în serviciŭ pe la berăriĭ şi câreiume. Câtă muncă adunată, câţĭ ómenĭ! Trebue să recunóscem, că o parte însemnată — póte a ḑecea parte — din suma totală a ómenilor civilisaţĭ muncesc în sudórea feţiĭ lor, ḑi cu ḑi şi an cu an, în grabă nepotolită, ca să producă otrava şi s'o împartă. Şi cu toţiĭ o consumă, ca să-şĭ nimicéscă puterile de muncă, toţĭ se grăbesc să-şi goléscă pungile ca să umple spitalele şi casele de nebunĭ şi temniţele!

Asta să fie, într'adevĕr, cea maĭ vrednică ocupaţiune a popórelor civilisate? Munca culturală de miĭ de anĭ a omenirii cu asta trebue să se isprăvéscă? Dumneḑeŭ ne-a promis să nu maĭ înece lumea cu potop. Vrea lumea să piară acum înecată în rachiŭ?

6.

După înfrângerea lor de la 1870, Franceziĭ aŭ dat legĭ contra necumpĕtuluĭ în bĕutură. Lucru mare nu sunt aceste legi, dar orĭ-cum sunt un început de îndreptare.

Mult maĭ mare lucru sunt legile din Statele-Unite, aşà numitele «Local Option Laws». Aceste legĭ daŭ voe provinciilor, judeţelor, comunelor urbane şi rurale, dreptul de a oprì fabricarea şi vinderea alcooluluĭ. Şése state dintre cele ce compun Statele-Unite — le chiamă: Maine, Iowa, Vermont, Hansas, Dacota de Sud şi Dacota de Nord — aŭ primit aceste legĭ, aşà că într'aceste state nicĭ nu se fabrică alcool, nicĭ nu se vinde. Nu sunt viĭ, nu sunt berăriĭ, nu sunt câreiume de loc; nimenĭ nu bea alcool. Cele-lalte state sunt pe drumul de-a primì şi ele aceste legĭ. In provincia Georgea, dintre 136 de judeţe, aŭ primit legea 101 de judeţe şi aŭ oprit olcoolul.

Cu mult maĭ frumos însă este exemplul ce ni-l daŭ Finlandejiĭ, un popor de 2 milióne de suflete. Parlamentul finlandez a votat d'întâiŭ o «opţiune locală», adică li se dă comunelor şi judeţelor voia de-a permite orĭ de a oprì fabricarea şi vinderea alcooluluĭ — fie bere, fie vin, orĭ rachiŭ Şi tóte judeţele şi tóte comunele, ca dintr'un singur suflet

aŭ hotîrât să opréscă alcoolul. Şi ast-fel într'o ţară întrégă nu se maĭ găsesce câcrciumă, şi un popor întreg de 2 milióne de suflete nu maĭ bea alcool.

7.

Ticăloşia necumpětuluĭ în běutură merge din ce în ce spre rěŭ. Ce trebue făcut ca s'o stavilim?

Am adus exemplele de maĭ sus, ca să se vadă, că statele sunt îngrijate şi că aŭ intervenit cu legĭ contra beţieĭ. Intrebarea este: are drept statul să vie cu legĭ de felul acestora? Póte el să mě opréscă de-a mâncà şi de-a bea ce vreaŭ eŭ? Póte el să-mĭ pue mâna în piept şi să ḑică: nu maĭ bea alcool? Rěspunsul: da! are dreptul.

Daca statul are dreptul să pedepséscă o crimă — chiar şi cu mórtea, — are dreptul şi să împiedece făptuirea crimeĭ.

Mulţĭ strigă: «Nu se póte! A mě oprì să beaŭ alcool, ar fi să mě puie cu de-asila sub epitropie». E adevěrat, ar fi o epitropie. Dar sub câte epitropiĭ nu ne pune statul, şi noĭ nu câıtim. Iată treĭ exemple.

Morfina este oprită în tóte statele, şi nimenĭ nu strigă contra acesteĭ epitropiĭ. De ce nu lasă statul să-şĭ cumpere fiecare câtă morfină vrea, să se îmbete cu ea cât îĭ place, să se ameţéscă, şi de-o murì mort să fie. Nu! particularul trebue apěrat din partea statelor contra proprieĭ luĭ slăbiciunĭ. E caracteristic, că an cu an sute de medicĭ cad la patima beţieĭ de morfină, pentru că eĭ sunt singuriĭ carĭ îşĭ pot procurà cu uşurinţă acéstă otravă, sunt singuriĭ asupra cărora nu se póte întinde epitropia statuluĭ. Nimenĭ nu vede maĭ clar decât medicul prăpastia, în care duce morfina, şi totuşĭ inteligenţa luĭ nu-l scutesce de greşală.

Cămătăria e oprită de-asemenĭ de tóte statele. Nu e şi aicĭ o epitropie şi o rěstrîngere a libertăţiĭ? De ce cămătarul n'are voe să-şĭ dea baniĭ sěĭ cum îĭ place? Cămătarul nu e nicĭ a mia parte aşà primejdios ca producětorul şi ca vînḑětorul de alcool. Cel d'întâiŭ jefuesce pe ómenĭ numaĭ de banĭ, aceştia însă îĭ jefuesc şi sănătatea şi mintea şi onórea şi consciinţa lor.

Jocurile la noroc (maĭ ales cele de cărţĭ) sunt de-asemenĭ oprite, cu tóte că nenorocirile ce se pot nasce din jocul la noroc sunt aşà de micĭ pentru societate, faţă cu grozavele nenorocirĭ ce se nasc din beţie!

8.

Ce-aĭ ḑice, când ar venì cămătarul să te convingă: «Nu mŏ supun statuluĭ. Ce-ĭ pasă luĭ, câtă dobêndă cer eŭ? Omul are nevoe de banĭ; vine, îĭ daŭ banĭ cum îmĭ vine mie maĭ bine. Il trag eŭ de mânecă să vie? N'are decât să nu vie!

Şi ce-aĭ ḑice de omul, care ţi-ar ḑice: «Mie-mĭ face plăcere jocul la noroc, mě distréză, şi-l privesc ca o recreaţie.

Şi vrea statul să mĕ opréscă? Pentru mine însă nu e nicĭ o primejdie în jocul de cărţĭ; eŭ mĕ sciŭ stăpânì; plăcerea mea nu va devenì nicĭ odată patimă. Eŭ doresc să fie la tóte colţurile de stradă câte o speluncă de jucat cărţĭ, ca să mĕ pot distrà unde vreaŭ şi când vreaŭ. Daca alţiĭ sunt aşà de ticăloşĭ şi lipsiţĭ de caracter, să se asvîrle în miserie şi pe eĭ şi familia lor — asta ce mĕ privesce pe mine?»

Să vorbim adevĕrul! Acesta este exact punctul de vedere al celor maĭ mulţĭ ómenì în ce privesce chestiunea alcoolului. Nimic nu ne dă mĕsura micimiĭ de suflet şi a egoismuluĭ ómenilor, decât acéstă chestiune. Vine unul şi ḑice: Ce-mĭ pasă mie că an de an mor milióne de ómenĭ în spitale, putreḑesc în ocne, ce-mĭ pasă că milióne de nenorociţĭ îşĭ duc familia în ticăloşie, că milióne se sinucid — tréba lor! Eŭ să trăesc! Móră eĭ toţĭ, numaĭ eŭ să-mĭ pot bea în fie-care séră halba mea şi să-mĭ încasez dividendele acţiunilor de la fabrica de bere.»

9.

Da, statul cu greŭ póte intervenì, ca să opréscă olcoolul. Ar ţipà consumatoriĭ, vreaŭ să ḑic ceĭ obicĭnuiţĭ să bea? Ar ţipà eĭ câtă-và vreme şi-ar tăceà. Dar altă e greutatea, alta e piedecà ce s'ar pune în calea statuluĭ: nu s'ar puté vota legile, căcĭ ceĭ maĭ tarĭ duşmanĭ ar fi tocmaĭ producĕtoriĭ de alcool şi toţĭ ceĭ interesaţĭ în afacerĭ.

(Va urma). G. Coşbuc.

Stăpânesce-ţi tóte pornirile, căcĭ numaĭ bunul cumpĕt e virtute.

Dacă ne dăm sémă de numerósele animale, carĭ ne înconjóră, ne încredinţăm, că de la mielul blând până la tigrul fioros, fie-care trăiesce potrivit cu firea sa deosebită, de la care nu póte să se abată. Singur omul, care judecă, póte să se stăpânéscă şi să trăiască potrivit cu temperamentul sĕŭ individual.

Deşi temperamentul nu e în tóte momentele vieţiĭ acelaşĭ, putem să deosebim pe ómenĭ după temperamentul predomnitor al fie-căruia: uniĭ sunt sanguinicĭ, alţiĭ colericĭ iar alţiĭ flegmaticĭ orĭ melancolicĭ, după predisposiţiunea lor generală.

Se vede lămurit, că în educaţiune trebue să ţinem sémă de temperamentul copiluluĭ, care de cele maĭ multe orĭ e impetuos şi ast-fel are să fie ţinut în echilibru.

O natură prea vie, înflăcărată şi inteligentă, trebue să fie potolită şi stăpânită; e un abus s'o inpintenăm şi s'o lăudăm prea mult, căcĭ vom face o fiinţă excentrică, îndrăznéţă, plină de încredere în sine şi gata de a intrà în conflict cu tótă lumea.

O natură colerică trebue să fie ferită de dese iritaţiunĭ, căcĭ va devenì tot maĭ pătimaşă şi prin urmare insuportabilă pentru ceĭ dinprejurul eĭ şi, nesciindu-se stăpânĭ, va ajunge de multe orĭ a se ruşinà de sine însĕ-şĭ.

Naturile flegmatice, indiferente la ceea-ce le privesce, nepăsătóre de avutul lor şi ast-fel maĭ mult orĭ maĭ puţin incapabile, vor stà în loc, dacă nu ne vom da silinţa să le încurajăm, lăudându-le la orĭ-ce probă dată în împlinirea datoriilor.

Naturile melancolice în sfîrşit, aŭ să fie tratate cu maĭ multă iubire. Să nu lăsăm să li se facă nedreptate şi să le dăm distracţiunĭ plăcute, pentru ca să li se schimbe pe cât se póte firea şi să vadă binele unde ele înclină a vedé numaĭ nedreptate şi suferinţă.

Dându-ne ast-fel silinţa de a cunósce temperamentul copiluluĭ şi căutând a compensa într'o parte lipsa şi a scădeà în altă parte prisosul, ajungem încetul cu încetul să rotunjim caracterul.

Nu trebue însă să scăpăm din vedere, că dorinţa nu e să stăpânim pe copil, ci, să-l deprindem a se stăpânì pe sine însu şĭ, prin îndrumărĭ bine chibzuite. Maĭ ales fetelor avem să le lăsăm multă libertate, pentru ca mereŭ priveghiate şi mereŭ îndrumate să se deprindă cât maĭ curînd a se conduce ele înşi-le şi a se stăpânì în faţa orĭ şi căreĭ tentaţiunĭ, nu de frică, ci din propriul lor îndemn.

Femeea deprinsă a se stăpânì, va ţine tot-deauna sémă de natura fie-căruia din ceĭ ce o încunjură, va avé virtutea de a iertà şi va asigurà pacea ca-

seĭ sale, care de multe orĭ prin lipsa eĭ de răbdare se pierde.

Nefiind însă deprinse a se stăpânì, maĭ târḑiŭ, când viéţa ni se petrece în comun, ajungem uşor nisce adevĕrate sgripţuróice, căcĭ fiind pline de amor propriŭ şi ne învĕţate a suferì ca cine-và să ne atingă, nu ne intră în cap gândul de a trece cu vederea greşala celor ce ne mâhnesc, de multe orĭ fără de voie. Ast-fel se ivesce, adese-orĭ pentru un lucru de nimic, în inima nóstră ura, acel sentiment urît, care preface cu totul natura omenéscă. Maĭ ales pentru femee e urît când ajunge a suferì de acéstă bólă a inimiĭ, care îĭ schimbă fisionomia, îĭ turbură ochiĭ, acéstă icónă a sufletuluĭ, îĭ răpesce odihna şi o face pare c'ar fi gonită de ea însĕ-şĭ, un fel de grózā pentru ceĭ ce o înconjóră.

Femeea are maĭ mult ca bărbatul nevoie de a se stăpânì, căcĭ sentimentele eĭ sunt maĭ viĭ şi de la dînsa atîrnă maĭ mult liniştea caseĭ, în care-şĭ petrece partea cea maĭ mare a vieţiĭ.

Cum vom face însă pe fiicele nóstre să se stăpânéscă? Trebue fără îndoială să începem cu cele maĭ elementare dintre trebuinţele omenescĭ. Dacă-ĭ vom da să mănânce când vrea, ce vrea şi cât îĭ place, acum dulceţurĭ, apoĭ bonbóne şi peste cât-và timp prăjiturĭ, o vom face din ḑi în ḑi maĭ lacomă, iar lăcomia e unul din cele maĭ degradatóre viciĭ. Avem dar s'o deprindem a se stăpânì în ceea-ce privesce lăcomia firéscă a copiluluĭ. De mică trebue deprinsă copila să scie că ea nu are să mănânce decât la timpurĭ hotărâte, atât cât i se dă şi numaĭ ceea ce-ĭ priesce. Copilul lacom e impetuos în tóte, iar cel ce scie să-şĭ stăpânéscă lăcomia, ajunge uşor a-şĭ stăpânì şi cele-lalte pofte.

S'o învĕţăm apoĭ pe copilă să nu pună mare preţ pe gătélă; dă-ĭ ocupaţiunĭ folositóre, umple-ĭ ceasurile, ca să nu-ĭ rĕmână timp de a se gândì la gătélă, căcĭ acésta e preocupaţiunea celor ce nu scie să facă altă trébă. Femeea trebue să fie tot-deauna curată şi bine, dar simplu îmbrăcată, cu cât maĭ mult însă se va preocupà de persóna eĭ, cu atât

maĭ puţin va purtà grijă de ceĭ-ce o înconjóră. Copila trebue să-şĭ cruţe haĭnele şi să le păstreze, ca să nu aĭbă nevoie de a le schimbà des, căcĭ schimbându-şĭ des rochiile îşĭ schimbă tot des şi părerile şi afecţiunile. Incepem cu lucrurĭ de nimic şi ajungem în curînd sclavele modeĭ, care a străbătut în tóte straturile societăţiĭ şi credem că numaĭ de felul cum suntem gătite atârnă rangul fie-căreia.

Luând de exemplu pe cele favorisate de sórtă, carĭ moştenind averĭ marĭ îşĭ petrec viéţa într'un mod atrăgĕtor şi de multe orĭ cu forme deşerte, nu ne împăcăm cu gândul, că lumea ne vede timp maĭ îndelungat în aceea-şĭ rochie, şi nu maĭ voim să ieşim din casă, dacă nu putem să ne gătim după «moda sesonuluĭ».

Câte conflicte familiare, câte sbuciumărĭ sufletescĭ şi câte cheltuelĭ zadarnice resultă din acéstă dorinţă de a păreà cel puţin în exteriorul nostru de o potrivă cu cele ce ne tentéză.

Rĕul cel maĭ mare din tóte acestea este, că aceste dese schimbărĭ ne fac uşuratice şi incapabile de a resistà în faţa altor tentaţiunĭ. Puţin este, pot ḑice numaĭ un pas, de la mania de a ne gătì până la pasiunea luxuluĭ, acéstă plagă consumatóre a tutulor moravurilor bune, de carĭ maĭ ales noĭ femeile, fórte uşor suntem atinse. Luxul e o consecuenţă firéscă a prisosuluĭ de averĭ. Nu e mirare şi nicĭ nu le şade rĕŭ celor ce aŭ maĭ mult decât ceea-ce le trebue să-şĭ cheltuiască prisosul pentru lux, fără de veste însă pasiunea luxuluĭ trece de la aceştia şi la ceĭ-ce nu aŭ destul. Şi multe mame îşĭ fac ele înşi-le copilele incapabile de a resistà în faţa tentaţiunilor de lux.

Numaĭ din egoism, din amor propriŭ, din slăbiciune ne stricăm copilele, căcĭ ne place să le expunem ca pe nisce păpuşĭ îmbrăcate frumos, în dantelăriĭ, în catifele scumpe şi cu câte şi maĭ câte zorzóne absurde, le dăm jucărele luxóse şi nu le lăsăm a se jucà cu copiĭ simplu îmbrăcaţĭ, dar altfel bine crescuţĭ şi modeştĭ. In chipul acesta le fa-

cem exigente şi mândre, doritóre de a păreà maĭ mult decât alţiĭ, le nenorocim prin dovedile de iubire, pe care le dăm. Copila ast-fel crescută va ţine să aibă tot-deauna rochia cea maĭ frumósă, pălăria cea maĭ scumpă, se va luà la întrecere în cercul în care trăesce şi nu se va maĭ ocupà aşà mult nicĭ de copiiĭ sĕĭ, nicĭ de afacerile familieĭ sale. Gândindu-se numaĭ la sine, la corpul eĭ şi la satisfacerea slăbiciunilor sale, ea va trece peste tóte barierele, ca să susţină concurenţa şi ca să se pună în evidenţă.

Orĭ şi cât de multă avere ar aduce femeea cu înclinărĭ luxóse la casa soţuluĭ, ruina materială şi morală vine cu ea, căcĭ luxul e butoiŭ fără de fund şi strică caracterul. Acela, care s'a deprins a le face tóte numaĭ pentru «*plăcerea sa*», fórte uşor alunecă la orĭ şi ce neonestitate.

De micĭ dar copilele şi maĭ ales cele cu avere, aŭ să fie deprinse cu mulţumirea de a ajutà pe ceĭ săracĭ din prisosul lor. Acésta ar fi menirea firéscă a prisosuluĭ de averĭ, şi femeea care se deprinde de mică cu mulţumirea acésta, nu numaĭ că nu va fi luxósă, dar va trage de la gura eĭ, ca să pótă ajutà pe alţiĭ. Fericit e acela care are mult ca să pótă da mult, acesta ar fi gândul, care ne-ar scăpà de miseriile luxuluĭ.

Să ne închipuim o mamă, care îşĭ duce copila într'un magasin şi-ĭ presentă douĕ pălăriĭ, una cu douĕ-decĭ şi alta cu treĭ-decĭ leĭ, apoĭ îĭ dice:

«Alege! Dacă ieĭ pe cea cu douĕ-decĭ, îţĭ las pe ceĭ-lalţĭ dece, ca să-ĭ împarţĭ între săracĭ».

Mare bine-facere nu e atât pentru săracĭ, cât pentru copilă, care se deprinde a se stăpânì şi a face bine.

Nicĭ unul din sentimentele omenescĭ nu e bun, dacă e exagerat: bună e maĭ presus de tóte stăpânirea de sine. Ţiind dar sémă, că sentimentele femeeĭ sunt viĭ, avem să ne dăm silinţa de a le potolì, căcĭ adevĕrata virtute se rézemă pe *bunul cumpĕt*, nicĭ prea mult, nicĭ prea puţin în tóte. Copila are să fie deprinsă a se stăpânì pentru ca să ţie bunul cum-

pĕt în bucurii şi în supĕrărĭ, în egoism şi în amor propriŭ, în vanitate şi în ambiţiune, până chiar şi în predilecţiunĭ şi în cele maĭ nobile pasiunĭ, căcĭ alt-fel devine excentrică.

Eleonora Slavicĭ.

Poveţe despre păstrarea sănătăţii.

Căldura şi lumina.

Sângele și corpul omuluĭ este cald, el îșĭ produce singur căldură prin mistuirea hraneĭ, întocmaĭ precum soba produce căldură prin arderea lemnelor. Pentru ca corpul să nu piérdă mult din căldura luĭ, pentru ca să putem trăì în aer rece, ne apĕrăm contra frigului și contra umeḑeliĭ, în casă prin încălḑirea eĭ potrivită, afară din casă, prin vestminte (haĭne) maĭ gróse, prin încălțăminte maĭ bune și prin mișcare. In timpul ĭerneĭ, dacă ne suprinde pe câmp un viscol, o vijelie, cată să nu ședem jos, și orĭ-cât de osteniţĭ vom fi, să ne ferim de a adormì, pentru ca să nu degerăm, ci să mișcăm corpul, să umblăm, pentru ca să ne înfierbîntăm și să biruim ast-fel gerul, căcĭ mișcarea și munca înfierbîntă corpul.

Copiiĭ nouĭ-născuţĭ sunt maĭ simțitorĭ la frig decât ómeniĭ marĭ; corpul lor, care înaintea nasceriĭ a trăit 9 lunĭ în pântecele cald al mameĭ, se deprinde numaĭ cu încetul cu rĕcórea aeruluĭ; trebue dar să ținem copiiĭ micĭ la căldură, sĕ-ĭ învelim, sĕ-ĭ ferim de frig.

Este vătĕmător a trece repede și cu corpul înfierbîntat din căldură în frig; dacă ne aflăm într'un loc prea cald, cată să scótem blana, cojocul, mantaua, zeghea, sarica orĭ sumanul și să ne îmbrăcăm iar cu ele înainte de a eșì în frig. Căldura corpuluĭ, a sângeluĭ, este la tot omul sănătos, tot anul, una și aceeașĭ; ea cresce însă la mulțĭ ómenĭ bolnavĭ, și dacă corpul lor arde, trebue sĕ-l rĕcorim prin deschiderea ferestrelor, prin bĕutura de apă rece, de lapte rece, de zémă de varză (de curechĭ), prin înlăturarea vestmintelor și așternuturilor gróse.

Dacă vestmintele nóstre sunt ude din causa plóeĭ saŭ a sudoreĭ (a nădușeliĭ), să nu așteptăm până când se vor uscà pe corpul nostru, ci să ne primenim cât de curînd

vom puté. Dacă nu le putem schimbà îndată, să nu ședem jos cu cămașa udă pe noĭ, ci să umblăm saŭ să lucrăm pentru a încălḑì corpul.

Lumina o avem de la sóre, ea este tot atât de trebuincióså pentru sănĕtatea nóstră ca și căldura; plantele, vitele și omul nu pot trăì în întuneric. Casele llpsite de lumină, în carĭ nu străbate ıazele sóreluĭ, nu sunt sănătóse. Frunzele plantelor crescute la întuneric n'aŭ verdéță frumósă, ci colóre verde spălăcită; ómeniĭ carĭ trăesc la întuneric nu sunt rumenĭ, ci paliḑĭ și bolnăvicioșĭ. Copiiĭ maĭ ales, aŭ trebuință de multă lumină; ea le întăresce corpul, și dacă sunt crescuțĭ în case lipsite de multă lumină, devin molaticĭ, slăbănogĭ. Casele în carĭ aŭ zăcut bolnavĭ cu bóle lipiciόse, se curăță maĭ lesne de molimă dacă sunt luminóse. Dar și lumina prea tare póte vătĕmà sănĕtatea; ochiĭ se pot bolnăvì, când cine-và se uĭtă maĭ mult timp în sórele lucitor, la lampa aprinsă, la orĭ-ce foc mare.

Când, vara, razele sóreluĭ cad drept deasupra capetelor nóstre, când lucrăm maĭ mult timp la arșița sóreluĭ, atuncĭ creeriĭ noștriĭ se pot aprinde, se pot bolnăvì de sóre sec, de bătae de sóre, bólă fórte grea. De aceea trebue să apĕrăm capul în timpul vereĭ contra razelor sóreluĭ prin pălăriĭ (capele) de paĭe, să lucrăm la câmp maĭ bine în orele când sórele nu arde tare, odihnindu-ne la amiaḑĭ, în orele călduriĭ celeĭ marĭ.

Dr. I. Felix.

Rolul familieĭ și al școleĭ în crescerea copiilor.

Ómenĭ bunĭ! Dacă deschid astăḑĭ vorba prin acéstă prețiósă revistă, o fac numaĭ cu gândul că vețĭ culege cevà bun din cele semĕnate de mine și póte chiar la mulțĭ vĕ voiŭ schimbà felul de a gândì și lucrà asupra cresceriĭ copiilor d-v. și pentru luminătórea mințiĭ lor — școla.

Cu credința acésta să luațĭ aminte.

Ființa omenéscă este compusă din doué părțĭ: corp și suflet saŭ spirit.

Spiritul are la rîndu ĭ iară-șĭ douĕ părțĭ: inimă, saŭ puterea de simțire și minte saŭ puterea de judecată (gândire).

Maĭ adese orĭ auḑim: Ce inimă rea! Ce inimă de câne!

Inimă bună, de ex. — ar fi suma tutulor calităților de dreptate, de iubire, de bună-voință... ce le are un om

Inima se cunósce în purtarea omuluĭ față de semeniĭ sĕĭ, iar mintea în lucrările, în întreprinderile luĭ.

Inima se forméză maĭ întâiŭ în familie, iar mintea maĭ pe urmă în șcólă, prin cunoscințele ce copilul le capĕtă din cărțile de studiŭ.

Familia deci e primul loc de crescere.

Părințiĭ aŭ cea d'întâiŭ și cea maĭ de aprópe chemare pentru crescerea copiilor lor. Dumnedeŭ, când le-a dat prunci, le-a sădit tot odată în inimă și acel simț divin ce-ĭ îndémnă neîntrerupt de a se îngrijì și a se sacrificà chiar, pentru fericirea fiilor lor.

Putem dice că familia, saŭ casa părintéscă, e pentru crescerea copiluluĭ, tot aceea ce este pentru crescerea plantelor stratul cald în care s'aŭ semĕnat.

După cum planta mutată din pămîntul eĭ ocrotitor se ofilesce și adese orĭ se pierde, tot ast-fel se ofilesce, se împetresce și inima copiluluĭ înstreinat de dulcele sîn al mameĭ sale.

Prin îngrijirea și ocrotirea bine-voitóre a părinților și a celor din casa părintéscă se deștéptă în copil iubire, pietate, ascultare, supunere... carĭ sunt tot atâtea începuturĭ pentru cultura și decĭ fericirea luĭ viitóre.

Părințiĭ influențéză asupra copiilor prin exemplele, prin purtarea lor; de aci vine că precum sunt părințiĭ în lucrările și viețuirea lor, așà vor devenì în urmă și copiiĭ carĭ imitéză în tóte pe ceĭ din juru-le.

Decĭ însușirile frumóse și nobile ce voim să și le câștige copilul pentru viață, trebue să existe la părințiĭ luĭ, căcĭ este peste putință ca copilul trăind într'o familie rea, stricată, fără rînduélă, fără Dumnedeŭ, să iasă totușĭ cu o inimă curată, religiósă și fără orĭ-ce apucăturĭ rele. Vorba veche: «Ce nasce din pisică, șóreci mănâncă», ce nasce din familie stricată, stricat este. Părințiĭ trebue așà dar să se feréscă, cel puțin în ochiĭ copiilor, de a se certà, de a-șĭ aruncà insulte saŭ vorbe nedemne unul altuia.

Ce copil póte fi acela care a fugit de atâtea orĭ de urgia tatăluĭ sĕŭ! De acel tată tiran care, venind amețit, turmentat de la câркiumă, începe să înjure, să trântéscă to-

tul prin casă, să'şi bată joc de sfinţi şi de Dumnedeŭ, ba chiar să ameţéscă în palme pe scumpa luĭ mamă!

Nenorocită este o asemenea familie! Urgisit este din causa acésta blestematul alcool care aduce atâtea ş'atâtea nenorocirĭ!

Căutând maĭ de-aprópe în familie, vom găsì că «mama» este aceea cu care copilul vine în cea maĭ apropiată şi nemijlocită atingere.

Inainte de nascere copilul face, aşà dicênd, chiar parte din mama sa, de aceea ea are datorinţa încă de pe atuncĭ de a se îngrijì să-l aibă sănătos.

După nascere copilul rĕmâne legat de mama sa cu o legătură nu maĭ puţin intimă, cu legătura iubireĭ. Tatăl lucréză maĭ departe de casă şi decĭ este maĭ puţin cunoscut şi iubit de copil, mama însă se învîrtesce în casă şi copilul îĭ observă tóte mişcările, de la ea primind copilul întâiul ajutor, pe ea o iubesce maĭ întâiŭ şi maĭ mult.

Orĭ-cine însă îşĭ însuşesce calităţile aceluia pe care îl iubesce maĭ mult. In familie decĭ, mama este icóna copiluluĭ; calităţile şi defectele eĭ se vor găsì întregĭ în copilul sĕŭ.

Mama dă copiluluĭ primele cunoscinţe; ea pune în inima copiluluĭ fundamentul religiosităţiĭ.

Nimic nu este maĭ fermecător ca atuncĭ când mama dă copiluluĭ primele cunoscinţĭ despre Dumnedeŭ, Iisus, îngerĭ, sfinţĭ etc. Ce bucurie pe copil şi părinţĭ când el a pronunţat pentru prima óră numele luĭ Dumnedeŭ, a învĕţat a face semnul cruciĭ şi a se rugà A-Tot-Puterniculuĭ în nevinovăţia sa îngeréscă.

Nu trebue însă ca tatál, sub acest motiv că el lucréză în cercurĭ maĭ largĭ, să se desărcineze de a conlucrà şi el împreună cu mama la crescerea copiluluĭ lor, ci eĭ trebue să se ajute reciproc unul pe altul, căcĭ numaĭ acolo unde seriositatea şi energia bărbatuluĭ se împreună cu blândeţea şi răbdarea mameĭ, numaĭ acolo se póte sperà o desvoltare cât maĭ complectă a copiluluĭ.

Tatăl şi mama însă trebue să influenţeze în mod armonic asupra copiluluĭ lor. Eĭ să fie maĭ dinainte înţeleşĭ asupra mijlócelor de crescere şi să nu se întâmple nicĭ odată ca ceea-ce aprobă unul să desaprobe cel-lalt.

Adese orĭ vedĭ în familiile nóstre tablourĭ ca acesta: Tatăl vrea să dojenéscă pe copil pentru o greşală óre-care,

mama însă, în loc de a se unì cu tatăl și a moralisà împreună pe copil, ea îl ia sub mână saŭ la sînul sĕŭ și îĭ ține parte la prostiile luĭ, distrugênd ast-fel intențiunile bune ale tatăluĭ. Copilul aruncând o uĭtătură speriată către tată îșĭ ascunde suspinând obrazul la sînul mameĭ. Nimic maĭ rĕŭ ca acésta.

Copilul acesta, prin greșéla mameĭ, se va înstreinà din ce în ce maĭ mult de tatăl sĕŭ și îșĭ va permite cele maĭ marĭ năsdrăvăniĭ față de mama sa cea bună și părtinitóre.

Pentru a ajunge la un resultat bun trebue decĭ după cum am spus-o, ca tatăl și mama să lucreze în armonie, să nu se contradică nicĭ odată unul pe altul.

Acésta ar fi o scurtă ochire asupra cresceriĭ în familie. Venim la al doilea loc de crescere, unde se deschide mintea: școla.

Pentru ce s'aŭ înființat școlele?

Pentru că părințiĭ, ocupându-se cu lucrările necesare spre susținerea vieții, nu pot influențà asupra copiilor cum ar trebuì și pentru că în familie copiiĭ nu pot primì cunoscințele necesare în viața de tóte dilele, statul s'a îngrijit de fundarea acestor instituțiunĭ — școlele — în scop de a complectà crescerea copiilor începută în familie.

Nu este cevà maĭ scump, maĭ plăcut luĭ Dumnedeŭ și ómenilor de bine carĭ conduc o națiune spre fericire, decât instrucțiunea tinerimeĭ spre a-șĭ cunósce datoriile sale către Dumnedeŭ, către sine și către semeniĭ sĕĭ.

Școla este decĭ un izvor de lumină, de bogăție neperitóre care, după cum dice un înțelept, «hrănesce tinerețele, desfătéză bătrânețele; în norocire este podóbă, în nenorocire dă scăpare, cu noĭ călătoresce, cu noĭ economisesce. Ea ne dă averea pe care rugina nu o distruge, moliile nu o strică, hoțiĭ nu o desgrópă și nu o pot furà».

Cine posedă acéstă avere este fericit și spunerea: «N'aĭ carte n'aĭ parte», ne convinge de acésta.

Prin școlă omul învață de mic a se cunósce pe sine, a înlăturà aplicările rele și a practicà pe cele bune; ajuns bărbat în societate, contribue la fericirea semenilor sĕĭ, ajută pe nenorocit, luminéză pe neluminat, înlesnesce traiul prin felurite invențiunĭ.

Unde nu e școlă omul este în stare de animal; nu are familie, nu are societate, nu are patrie; unde există școle bine organisate, tronéză armonia și fericirea.

Sunt state, ca țara Nemțéscă d. ex., unde sunt numaĭ 2—3 la mie carĭ nu sciŭ carte, pe când la noĭ sunt 80 la sută.

Câtă diferență! De aceea ne miră lucrul Némțuluĭ și audim adese orĭ: «Aste lucrurĭ minunate trebue să fie aduse din țara Nemțéscă». Adevĕrat este! De-acolo ne vin cele maĭ marĭ mașinăriĭ și lucrurĭ, carĭ în țara nóstră nu se pot face.

In țările acestea, omul scóte de pe un pogon cât scótem noĭ de pe 10, deși la noĭ pămîntul e de 10 orĭ maĭ bun ca al lor.

Eĭ cumpĕră bălegarul cu kilogramul și-l aduc cu vapóre din alte lumĭ; la noĭ stă bălegarul anĭ de dile înaintea caseĭ și nu-l ridicăm decât în urma somărilor saŭ amenințărilor făcute de autorități, și atuncĭ îl aruncăm la pârîŭ în loc să-l punem pe țarină.

Numaĭ prin școlă Românul va ajunge și el să facă minunățiile Némțuluĭ, să recunóscă însemnătatea bălegaruluĭ, ca îngrășămînt pentru ogor, să cultive sistematic pămîntul, și să fie ast-fel fericit.

Un înțelept dice: «Poporul care are cele maĭ bune școle, este cel dintâiŭ d'intre popóre» și cele spuse maĭ sus adeveresc acestea.

Datoria decĭ, a orĭ-căruĭ Român și tată de familie e să lucreze prin tóte mijlócele pentru rĕspândirea culturiĭ. Orĭ ce Român să scie «citì» și «scrì». Atuncĭ vom dice că suntem cu putere înăuntru și în afară, când în tótă coliba veĭ aflà pe Român cu cartea în mână.

După cum Mântuitorul a dis odinióră: «Lăsațĭ pruncii să vină la mine, căcĭ a unora ca aceștia este împĕrăția cerurilor», tot așà școla strigă: «Părinților! **Lăsați-vĕ copiiĭ să vină la mine să se alăpteze la sînul meŭ, căcĭ al lor e viitorul și fericirea țăriĭ**».

Carĭ părințĭ ascultă vocea școleĭ și o împlinesc, fericițĭ sunt, bine-cuvîntațĭ sunt de Dumnedeŭ și cinstițĭ de fiiĭ lor la maturitate;

Ceĭ-ce fug și-șĭ astupă urechile la acest strigăt de mamă, blestemațĭ sunt și de Dumnedeŭ și de fiiĭ ceĭ nenorocițĭ, pentru că le-a închis drumul școleĭ, le-a închis calea mântuiriĭ.

N. Popescu
Ştirbeiŭ-Romanațĭ.

---

*

Cultura legumelor și a pomilor fructiferĭ (1).

GULIA, este tot o varietate din familia verzeĭ, dar e maĭ timpurie.

Cere un pămînt gras şi umed. Inmulţirea se face prin sămînţă care se séměnă în Martie pe rězóre, iar de acì se scot rěsadurile pe la sfîrşitul luĭ Aprilie, — când sunt ce-và maĭ marĭ, — şi se plantézä la 30 cm., depărtare fir de fir. Plantele (rěsadurile) se îngrópă până la cele maĭ de jos foĭ, căcĭ lăsate afară maĭ mult, guliele se fac lemnóse.

Dacă avem nevoie, seměnarea guliilor se póte face în maĭ multe rîndurĭ, pentru a le avé timp maĭ mult.

Recolta din întâia seměnătură se face între 1 şi 15 Septemvrie.

Pentru păstrat şi căpětat sěmînţa facem acelaşĭ lucru ca la varză.

ANGHENAREA este o plantă vivace; produce sěmînţă în anul al doilea.

Se caută mult în bucătărie pentru prepararea unor mâncărurĭ.

Sunt maĭ multe varietăţĭ, însă tóte prosperă într'un pămînt uscat, bine lucrat şi pe cât se póte maĭ gras, căcĭ florile şi rădăcinele cer multă hrană pentru desvoltarea lor. Se sporesce prin sěmînţă şi lăstarĭ. Sporirea prin sěmînţă se face primăvara prin Aprilie, punênd sěmînţa în nisce micĭ gropiţe (cuiburĭ) anume făcute, carĭ în urmă se acoper cu pămînt. După ce plantele aŭ rěsărit şi aŭ ajuns în crescere până la 15 cm., înălţime, se sapă şi sě cuibăresc. Tómna acoperim plantaţiunea cu paie orĭ frunziş, peste care punem un strat subţire de pămînt; acéstă lucrare se face în toţĭ aniĭ cu scop de a ferì rědăcinile de ger, căcĭ în timpul erneĭ nu le scótem din pămînt. Primăvara, după ce s'a încălḑit, descoperim plantele, apoĭ le săpăm şi le cuibărim.

Sporirea prin lăstarĭ se face tot primăvara, luând lăstariĭ dintr'o plantaţiune maĭ veche. Primăvara, când descoperim plantele de stratul de frunziş cu care aŭ fost acoperite peste iarnă, rupem lăstariĭ ceĭ micĭ crescuţĭ din rădăcina bětrână şi apoĭ îĭ plantăm pe un loc preparat maĭ din nainte.

Pentru sěmînţă, avem grijă ca la recolta din anul al doilea să lăsăm florĭ la vre-o câte-và plante, carĭ vor produce sěmînţă, iar după cócere, ceea ce are loc prin August şi Septemvrie, recoltăm sěmînţa şi o punem spre păstrare.

BAMELE. Se cultivă pentru economia caseĭ, întrebuinţându-se în bucătărie. Cer un pămînt gras şi bine lucrat. Se înmulţesc prin sěmînţă care se séměnă în luna Martie pe rězóre, în cuiburĭ micĭ şi adâncĭ de 4 până la 5 cm. Intr'un cuib se pun 3—4 seminţe, iar după rěsărire, avem

(1) Veḑĭ No. 28 — 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39 și 40—41.

grijă a smulge parte din firile cele maĭ slabe, lăsând numaĭ câte douĕ fire la cuib.

Pentru a căpĕtà bame maĭ de timpuriŭ, le semĕnăm în rĕsadniţă prin Fevruarie, iar de acì se scot în luna Martie şi se plantéză pe rĕzóre.

Ca lucrărĭ de întreţinere, plantele se prăşesc de douĕ-orĭ, se curăţă de buruenĭ, şi se ud, maĭ ales când timpul e prea călduros.

Tómna culegem fructele, le înşirăm pe o sfóră şi ast-fel se pun spre păstrare pentru timpul erneĭ.

PATLAGELELE ROŞII (dumade) sunt fórte mult căutate în economia caseĭ, întrebuinţându-se în bucate. Aŭ maĭ multe varietăţĭ: unele maĭ marĭ, altele maĭ micĭ, galbene, roşiĭ, roşiĭ-galbene, etc. Reuşesc maĭ în orĭ-ce fel de pămînt bun de cultură, însă cer ca pămîntul să fie gras. Se sémĕnă primăvara în luna Martie — pe rĕzóre, — dacă timpul este cald. După rĕsărire, plantele se rĕsădesc, punĕndu-se la 40—50 cm. depărtare între fire. In timpul cresceriĭ, se prăşesc şi sĕ udă la trebuinţă. După ce ramurile aŭ crescut şi dacă sunt prea încărcate de fructe, se înfige lângă fie-care tufă câte un bĕţ de care se légă; de sunt prea multe ramurĭ, le rărim tăind parte din ele.

Sĕmînţa se opresce din fructele cele maĭ frumóse şi maĭ bine cópte.

Pătlăgelele albe saŭ verḑĭ, se pun pentru iarnă la murat, iar din cele roşiĭ se prepară aşà ḑisul bulion, fórte mult întrebuinţat în mâncare.

PATLAGELELE VINETE, conţin maĭ multe varietăţĭ, dintre carĭ unele sunt maĭ lungăreţe, altele maĭ rotunde, iar ca culóre, vinete închise, vinete deschise, etc. Se cultivă tot pentru trebuinţele caseĭ.

Cultura pătlăgelelor vinete, e la fel cu cea arătată la pătlăgelele roşiĭ.

ARDEIUL, se întrebuinţéză fie-ca salată fie ca murăturĭ Are maĭ multe varietăţĭ, dar dintre tóte se deosebesc patru şi anume: 1) «ardeiul gras»; 2) «ardeil lung şi iute»; 3) «ardeiul mărunt şi roşu» pe care în limbagiul nostru îl numim «ardeiŭ nemţesc» şi 4) «ardeiul rotund şi roşu», care sémĕnă cu pătlăgéua roşie.

Se înmulţesce prin sĕmînţă; dacă dorim să căpĕtăm ardeiŭ maĭ timpuriŭ, îl semĕnăm maĭ întâiŭ în rĕsadniţă pe la sfîrşitul luĭ Februarie, iar de acì se scóte pe la începutul luĭ Aprilie, rĕsădindu-se pe rĕzóre într'un pămînt bine lucrat şi gunoit. De alt-fel, se póte semĕnà de-a dreptul pe rĕzóre, însă prin luna luĭ Aprilie.

Se prăşesce, sĕ udă, şi sĕ plivesce, orĭ de câte orĭ va fi nevoie. Recolta se face treptat şi potrivit cu cócerea luĭ.

Sĕmînţa se alege din tecele cele maĭ frumóse şi bine cópte.

(Va urma). **Ión E. Mihăescu.**

TEATRU SATESC (1).

PĂCALĂ ARGAT

(comedie în 2 tablouri)

de N. RĂDULESCU-NIGER

SCENA III.

Tândală (dormind), *Sfătos ; Mirea.*

MIREA (venind, cu chip mâhnit). Vaĭ de mine, Moş-Sfătos... da cum s'a întâmplat să móră ?

SFĂTOS (mirat). Să móră ? Cine ?

MIREA. Nora dumitale...

SFĂTOS. Scuĭpă-ţĭ pe vorbă să nu fie într'un ceas rĕŭ, mĕĭ Mireo... Norămea e sănătósă şi suveĭcă de harnică...

MIREA (încremenit). Ce mi-a spus atuncĭ argatul dumitale?

SFĂTOS. Iaca, bată-l vina... Păcală, tot Păcală...

MIREA. Ti! da de unde să-mĭ vie în gând!

SFĂTOS. Stànică al meŭ e la locurĭ.., şi iacă am venit eŭ să-mĭ daĭ act de nascere pentru prunc... Bine că te-aĭ nemerit acolea...

MIREA. Haĭ în primărie, Moş-Sfătos, că ţi-l fac într'o clipă... Să-ţĭ trăiască şi cu noroc!..

SFĂTOS. Amin... şi ce maĭ prunc! puiŭ de român voĭnic, da cum socoţĭ!..

SCENA IV.

Aceiaşĭ. — Păcală (venind fuga).

PĂCALĂ. Sărițĭ de grabă...

MIREA. Ce te-a găsit, poznaşule!

PĂCALĂ (speriat). Arde...

MIREA. Ce arde ?

SFĂTOS. Ce arde ?

PĂCALĂ. Iaca, năpaste... Arde... (dă un picior luĭ Tândală). Scól mĕĭ... să stingem...

MIREA. Aĭ făcut iar vr'o poznă... (dă fuga în primărie, cu Sfătos după el).

TÂNDALĂ (întorcêndu-se). Ce mândru visam!.. (cască).

PĂCALĂ. Că te duceaŭ la spînzurătóre ?

TÂNDALĂ (căscând). Asta-ĭ mândreţe, mĕ ? (întindêndu-se). Să aĭ parte de ea!.. (ridicându-se şi punêndu-se pe buturugă). Văleŭ... am înţepenit de tot...

PĂCALĂ. Or fi stins óre ?

TÂNDALĂ. Da ce s'a aprins, mĕ ?

PĂCALĂ. Lenea ta... (cată spre primărie). Nu ese fum...

(1) Vedĭ No. 40—41.

TÂNDALĂ (căscând). Iaca cine rîde de lenea mea... De unde să iasă fum?

PĂCALĂ. Din amorţéla ta...

TÂNDALĂ (după ce cască). Cu drept că-s amorţit... Mi se pare c'am dormit cam mult...

PĂCALĂ. De unde! nicĭ un ceas...

TÂNDALĂ. Aşà? Atuncĭ sunt amorţit unde n'am dormit de ajuns... că aşà se cam întâmplă... (cască).

PĂCALĂ. Maĭ dormĭ...

TÂNDALĂ. Apoĭ nu-ţĭ fie témă...

PĂCALĂ. Şi ce-aĭ visat, Tândală?

TÂNDALĂ (căscând). Se făcea că lepădase şĭ tu potcóvele... şi că erà pomană mare... iar eŭ îţĭ mâncam comândul...

PĂCALĂ. Ce, mĕ, Tândală, aĭ vrea tu să mĕ duc la raiŭ cu cerga 'n cap?

TÂNDALĂ. Dacă-mĭ tot stricĭ somnul...

PĂCALĂ. N'o să dormĭ tu de-ajuns când ţi-o închide Dumneḑeŭ ochiĭ de vecĭ?

TÂNDALĂ (căscând). Veḑĭ c'atuncĭ o să dorm fără să sciŭ... A sci dór sufletul...

PĂCALĂ... Sufletele nu dorm, mĕ Tândală!.. Da pe-al tĕŭ o să-l urséscă Dumneḑeŭ tot la somn... ca să nu te maĭ scolĭ la a doua înviere...

TÂNDALĂ (căscând). Las' s'ajungem pân'atuncĭ, şi om vedé ce-o fi...

PĂCALĂ (vede pe Mirea şi pe Sfătos că se întorc). Iacă-ĭ... să te-aţiĭ, Păcală... (se face mic lângă Tândală).

SFĂTOS (îndoind o hârtie). Da unde 'mĭ-eştĭ, Păcală?

PĂCALĂ. Aicĭ... De când sfătuesc pe frate-meŭ ăsta, să intre la primărie...

SFĂTOS (rîḑênd). Consilier?

MIREA. Da cum dădu-şĭ foc hârtiilor celora, mĕ netrebnicule?

PĂCALĂ. Iaca... găsisem pe masă luleaua nu sciŭ cuĭ... şi am vrut s'o aprind, să trag odată din ea... Când colo... chibritul sare... şi hârtiile iaŭ foc... par'că asta aşteptaŭ...

SFĂTOS. Cât pe-aci să primejduescĭ primăria... Bagă-ţĭ minţile în cap, nerodule... Să nu mĕ daĭ şi pe mine de vr'o şugubină...

PĂCALĂ (ridicându-se). Dómne feresce... M'am tocmit... s'a sfîrşit: ochiĭ în patru şi muncă de opt... că rĕsplata va fi pentru doĭ-spre-ḑece...

SFĂTOS. Bun de gură numaĭ... şi pace!

PĂCALĂ. Ba nu zĕŭ, domnule ajutor de primar, i-a fă-ĭ rost şi luĭ Tândală... Bagă-l strejar...

MIREA. Ba că chiar... Ar ieşi câĭniĭ din primărie cu covrigĭ în códă...

PĂCALĂ. Dac'or fi covrigĭ... în primărie.

TÂNDALĂ. (căscând). Nu vi-ĭ lene să vorbiţĭ... (se întinde). Tare-aş dormì...

SFĂTOS. Dormĭ, dihanie... Haĭ, Păcală...
PĂCALĂ (prefăcênd plîns). Te las sănătăs Tândală...
TÂNDALĂ. Da unde-l eĭ?
PĂCALĂ. M'am băgat argat la Moş-Sfătos...
TÂNDALĂ. Haĭ că merg şi eŭ cu tine... Singur nu rĕmâiŭ... Că cine să mĕ păziască când dorm?
SFĂTOS. Ba mută-ţĭ gândul... Haĭ, Păcală...
PĂCALĂ. Gata stăpâne... Dacă vreĭ să-ţĭ odihnescĭ picióreIe, te iaŭ în cârcă.
SFĂTOS. Ţine-ţĭ limba, mĕ... Cu bine, Mireo...
MIREA. Cu bine, Moş-Sfătos...
TÂNDALĂ (lungindu-se jos). Dacă-ĭ aşà... m-a păzi Dumnedeŭ... Valeŭ... (căscând) tare mi-ĭ somn... (se cuĭbăresce pentru dormit).
Mirea intră în primărie, rîdĕnd; Sfătos şi Păcală ies.

Cortina să lasă. (va urma)

Colonia agricolă a minorilor de la Mislea.

Am vorbit în numerile trecute de şcóla şi atelierul de la Mislea, ne rĕmâne să arătăm ce a făcut actualul Director general pentru ca minoriĭ să pótă face şi o practică agricolă şi horticolă.

Incă de la 1895, când pentru prima dată d-l Dianu a fost pus în capul serviciuluĭ închisorilor, d-sa s'a gândit ce avea de făcut cu aceştĭ deţinuţĭ minorĭ şi prin raportul sĕŭ general de la finele aceluĭ an a emis ideea înfiinţăriĭ de coloniĭ agricole şi stabilimente industriale. D-sa a căutat să puie în practică aceea-ce exprimase ca dorinţă.

Inceputul l'a făcut cu cultivarea terenuluĭ din jurul caseĭ de corecţiune de la Mislea, punĕnd pe minorĭ să se obicĭnuéscă cu cultivarea pămîntuluĭ, învĕţându-ĭ cum să are maĭ bine ogórele, cum să semene diferitele speciĭ de cereale, cum să sădéscă şi să altoiască arboriĭ fructiferĭ, cum să sădéscă şi să îngrijéscă viea, cum să cultive diferitele plante pentru nutreţ, cum să facă grădinărie, apicultură, sericicultură etc.

Mĕsura luată este cât se póte de binefăcĕtóre, căcĭ aceştĭ deţinuţĭ, după expirarea pedepseĭ, vor merge în sînul familieĭ lor, în mijlocul societăţiĭ în care aŭ să trăiască şi acolo se vor dedà la munca câmpuluĭ şi la culturile de tot felul, împărtăşind şi altora cunoscinţele lor despre tot ce

aŭ învĕțat, devenind ast-fel folositorĭ nu numaĭ lor și familieĭ lor, dar și celor-lalțĭ locuitorĭ de prin părțile unde se vor duce. Ast-fel scopul legiuitoruluĭ va fi cu prisos înde-

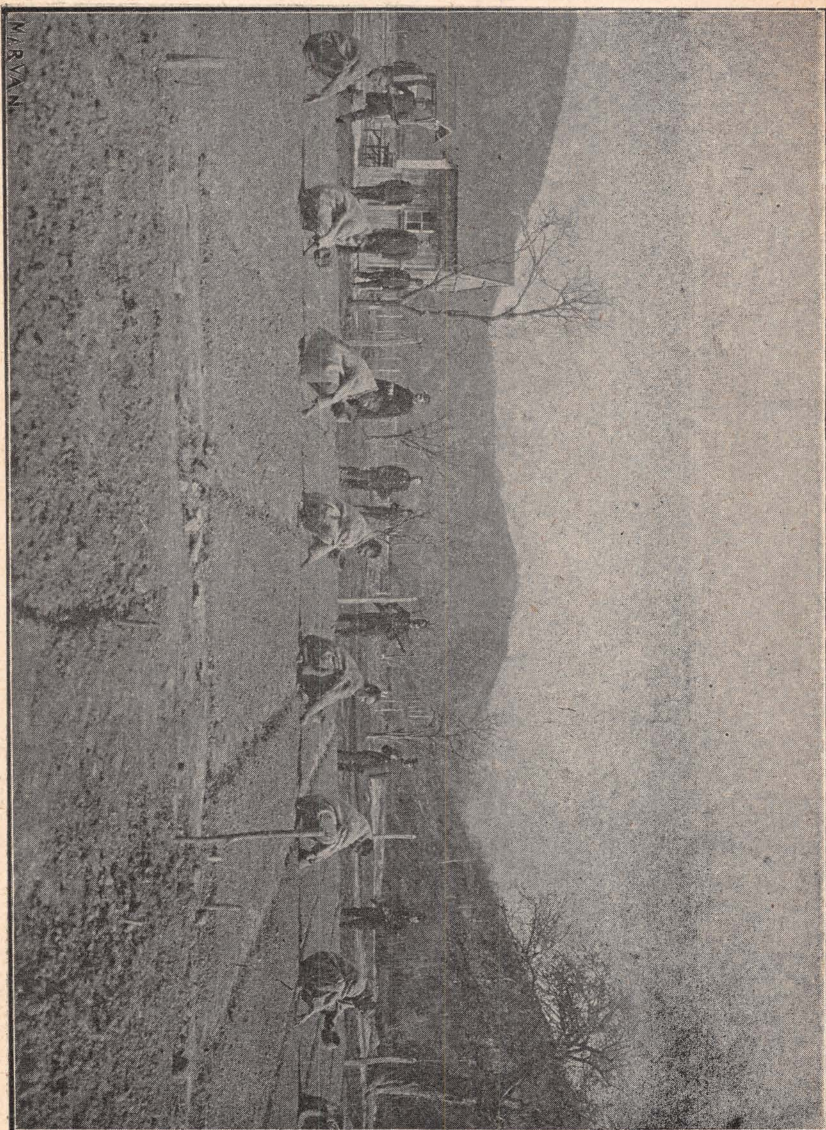
Arăturile la Mislea.

plinit, făcênd din nisce copiĭ intrațĭ rĕĭ în penitenciar, nisce bunĭ cetățenĭ și muncitorĭ de frunte.

Imprejurul penitenciaruluĭ Mislea sunt aprópe 20 pogóne teren arabil. Incă din tómna trecută s'a făcut curățirea te-

renuluĭ, iar în primăvară aŭ început arăturile, semĕnăturile și diversele plantațiunĭ.

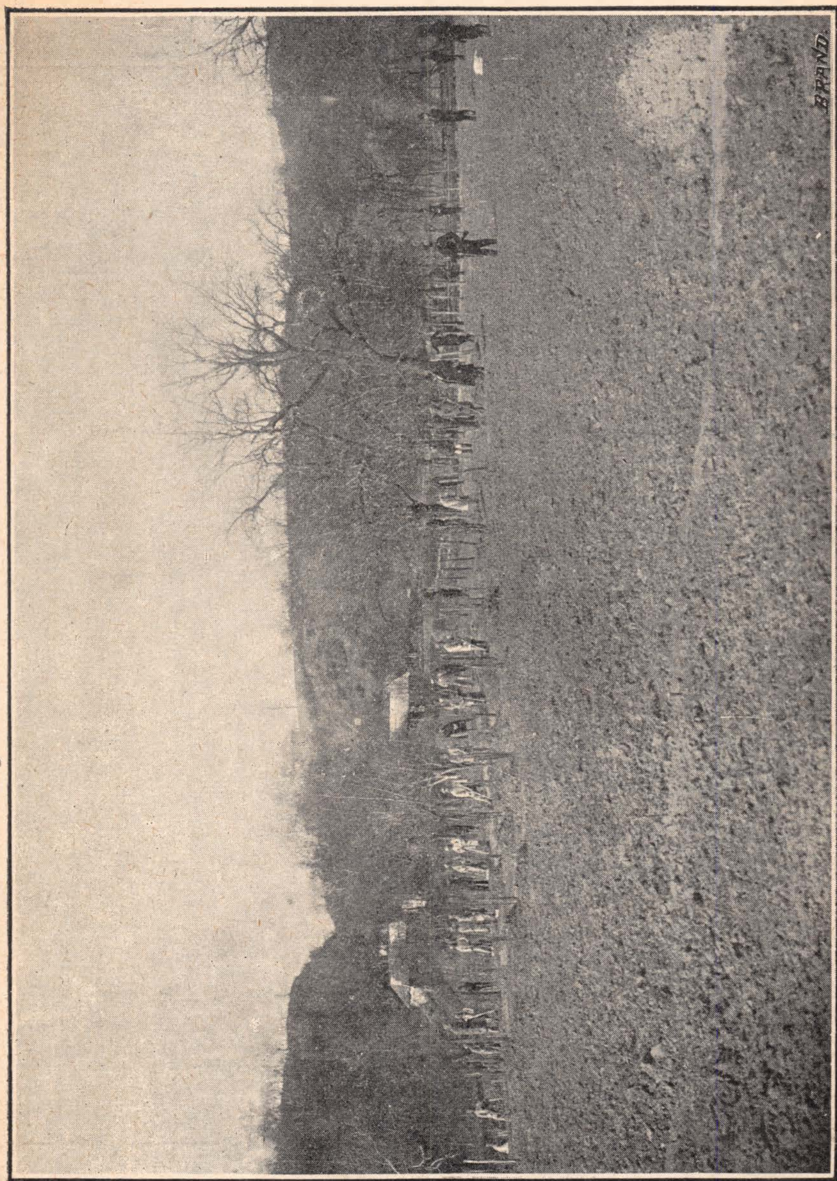
Arăturile se fac de deținuțĭ cu ajutorul a două plugurĭ

Sădirea zarzavaturilor pe strate la Mislea.

pe terenul din fața închisoriĭ; pe terenurile din laturile și spatele închisoriĭ este grădina de zarzavat. Tóte lucrările sunt puse sub conducerea unuĭ agronom, numit **girante agricol**. Pomicultura și viticultura ocupă o bună parte din

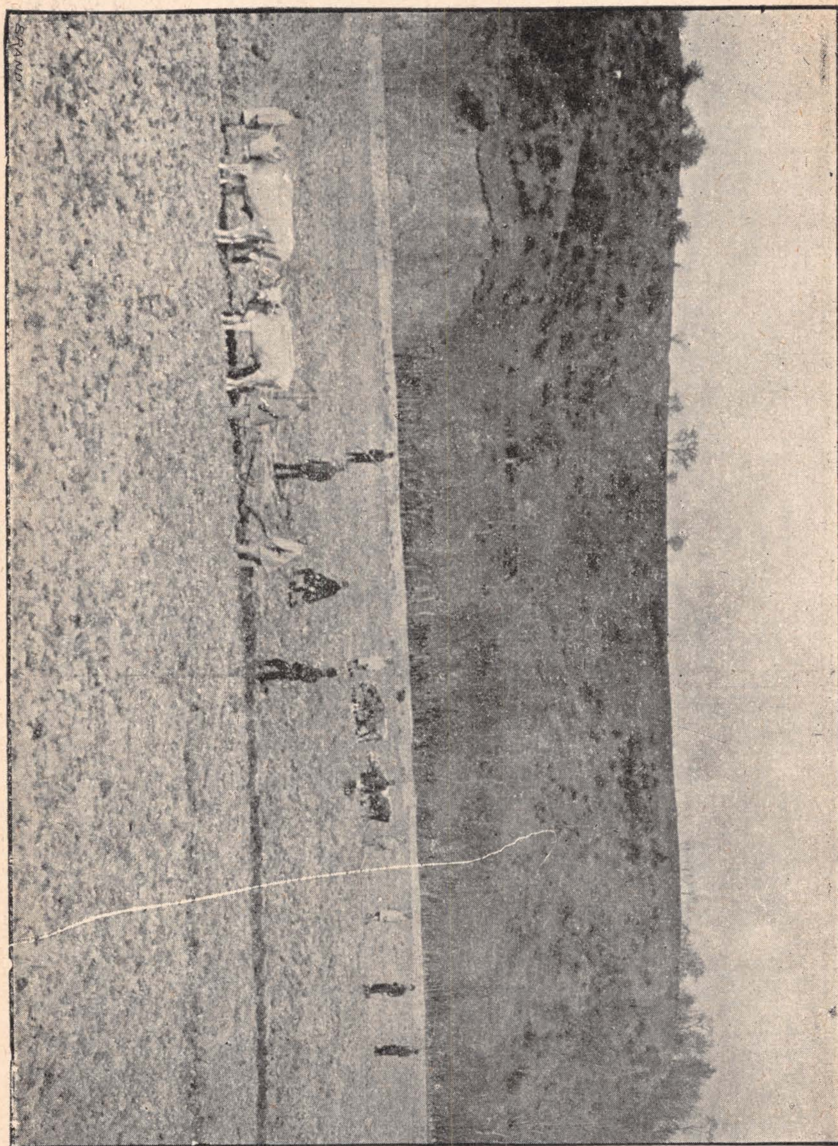
teren. Așà s'aŭ plantat câte-và sute de pomĭ roditorĭ: perĭ, merĭ, persicĭ, gutuĭ, caișĭ, cireșĭ, vișinĭ etc. Pentru ca pă-

Terenul de pomicultură la Mislea.

mîntul să fie tot-deauna curat s'a semănat între pomĭ, fasole, porumb și alte plante ce trebuesc prășite. S'a plantat viță de vie altoită cu diferite specii din cele maĭ alese.

S'a făcut o plantațiune de diferiți arborĭ fructiferĭ carĭ să servéscă la lucrarea de altoĭ la școla de pomĭ, precum și un bun numĕr de duḑĭ pentru crescerea vermilor de mătase.

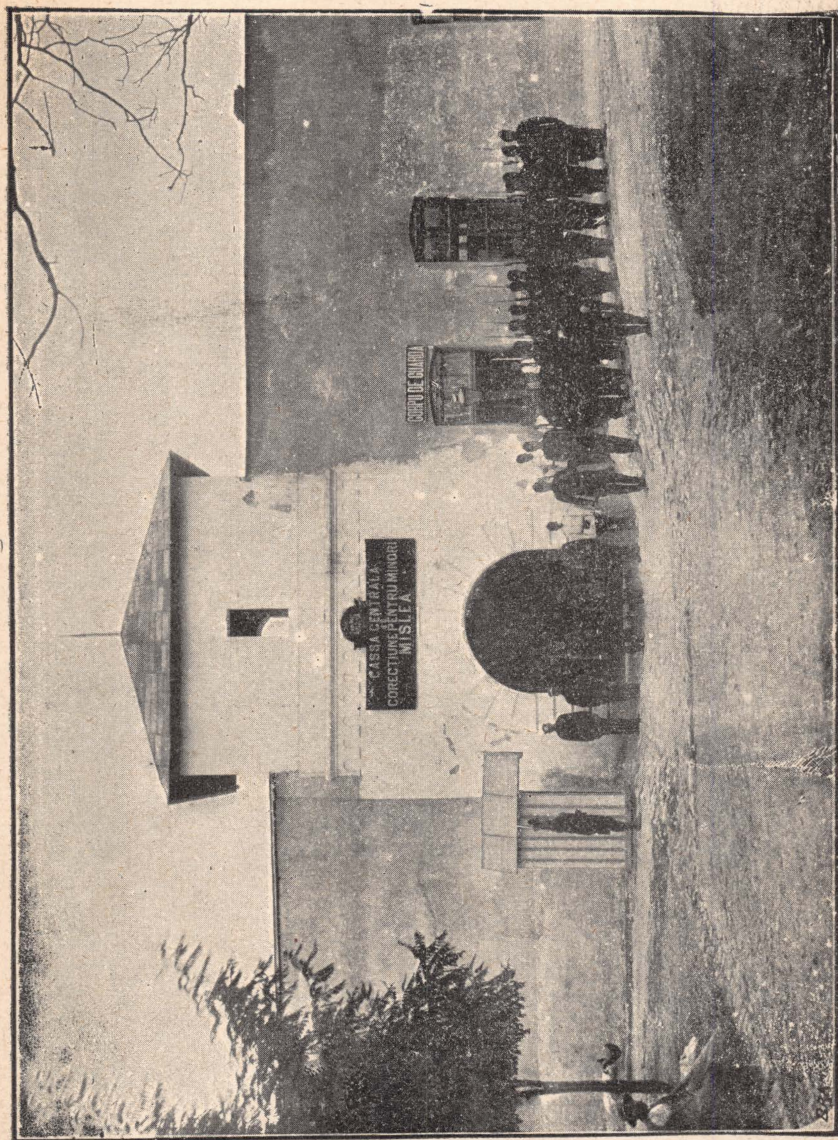

Arăturile la Misiea, partea din spre apus

S'a înființat o școlă de pomĭ, semĕnându-se semințe de diferițĭ arborĭ fructiferĭ.

Tot terenul este împărțit în 5 tarlale, împărțite și ele în diverse divisiunĭ, după semĕnăturile ce conțin.

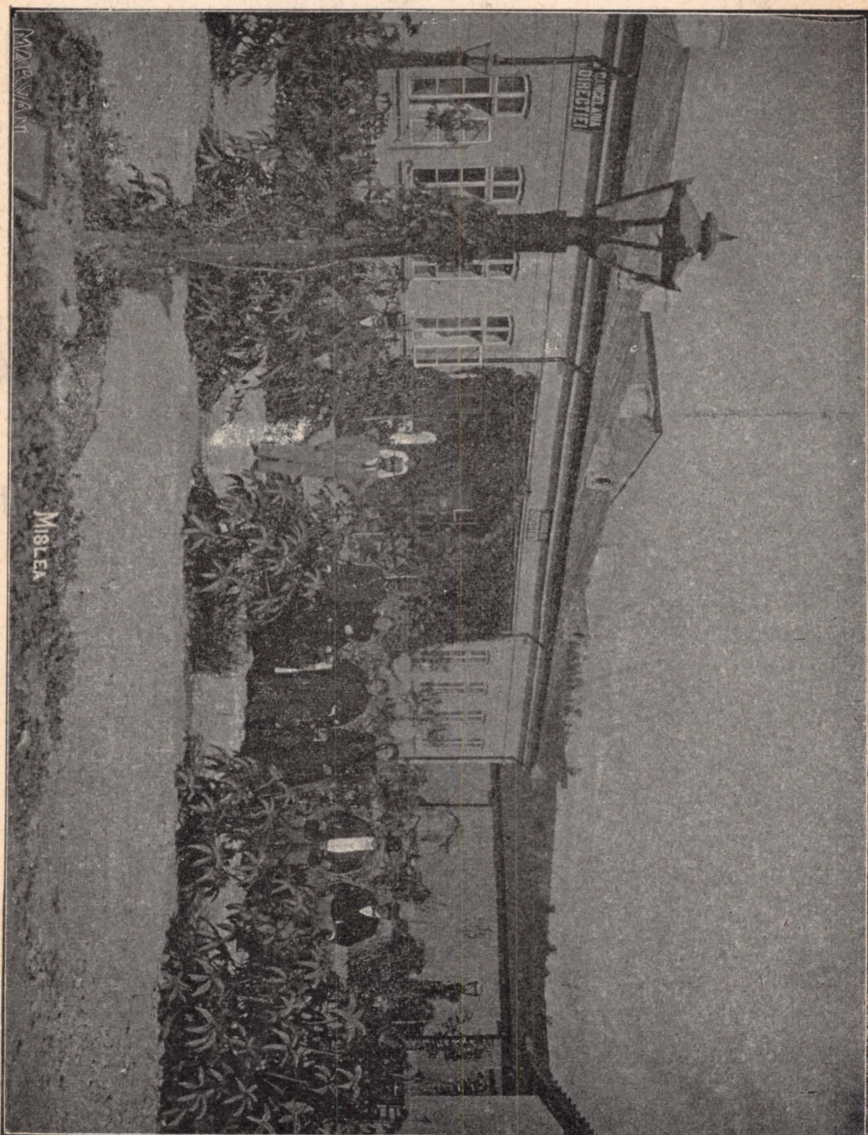
Minoriĭ dețínuțĭ sunt împărțițĭ în echipe, și fie-care echipă

Fațada penitenciaruluĭ Mislea.

are rîndul eĭ la câmp, la zarzavaturĭ saŭ în grădina de pomĭ. In școlă li se fac cursurĭ asupra diverselor culturĭ pe carĭ apoĭ le pun în practică pe teren.

Vederea generală a stabilimentuluĭ este admirabilă. Privită închisóre și împrejmuirile eĭ după delișorul despre apus, priveliștea ce se înfățișéză ochiuluĭ, este încântătóre.

Cancelaria direcțiuniĭ de la Mislea, în interior.

Clădirea însăși a acesteĭ case de corecțiunĭ presintă un aspect din cele maĭ plăcute. Dăm aicĭ vederea **fațadeĭ penitenciaruluĭ** și a **interioruluĭ cancelarieĭ direcțiuneĭ**.

Am făcut o fórte scurtă și incomplectă descriere a lu-

crărilor agricole de la închisórea Mislea, reservându-ne a revenì asupra acesteĭ importante cestiunĭ, care merită o deosebită luare aminte din partea umanitariștilor noștri.

Dacă o sórtă nenorocită aruncă un bun numĕr de indivizĭ în întunericul închisorilor pentru delicte și chiar crime, carĭ adesea aŭ fost săvîrșite în împrejurărĭ excepționale, datoria societățiĭ este pe lângă a pedepsì pe vinovațĭ și a-ĭ moralisà.

Nu putem în deajuns aprobà mĕsurile binefăcĕtóre luate de d-l Dianu la Mislea și am dorì din suflet ca ceea-ce d-sa a început cù minoriĭ s'o generalisese pentru tóte penitenciarele. S'ar puté face cursurĭ pentru adulțĭ la tóte penitenciarele, conferințĭ moralisatóre, coloniĭ agricole și ateliere de [tot felul, ajungênd ast-fel ca deținuțiĭ la expirarea osândeĭ să devie cetățenĭ oneștĭ și folositorĭ lor și a lor lor.

S'ar puté ca multe din furniturile armateĭ, carĭ astăḑĭ ni le procură străinătatea próste și scumpe, să fie confecționate în atelierele penitenciarelor. Citez în trécăt: stofele pentru haine, cismele, arnașamentele, hamurile cailor dela tunurĭ și câte alte lucrurĭ carĭ s'ar puté cu folos lucrà în nisce ast-fel de ateliere.

De la Corod.

Cultura cartofuluĭ, din punct de vedere agricol și economic.

In tóte țările din lume, și în tóte timpurile s'aŭ găsit guverne ca să încurageze cultura unor plante agricole, ca și crescerea animalelor de muncă, de îngrășare și de rentă, cum sunt vacile de lapte ca și oile cu lînă maĭ bună și chiar crescerea pasĕrilor de curte, fără să maĭ amintesc de industria mare și mică, care produsele prime ale pămîntuluĭ scie să le prefacă în atâtea materiĭ lucsóse, saŭ maĭ puțin lucsóse, trebuinciósе omuluĭ bogat ca și omuluĭ sărac.

Ast-fel de încurajărĭ, n'aŭ putut să aducă decât binele în viața morală, economică și socială a uneĭ părțĭ a populațiuniĭ de la orașe și sate. Și o mulțumire sufletéscă acelora carĭ aŭ luat ast-fel de mĕsurĭ înțelepte.

In anul acesta, cu începerea lucrărilor câmpuluĭ, d-l Ministru

Haret, a luat înţelépta şi laudabila mĕsură, de a da premiĭ acelora dintre învĕţătorĭ, carĭ în grădina şcóleĭ ca şi la câmp, vor da o maĭ bună îngrijire cultureĭ cartofuluĭ, şi în acelaş timp prin sfaturile lor, vor puté reuşi ca o ast-fel de cultură a cartofuluĭ să fie introdusă şi de către săteniĭ agricultorĭ în ţarinile lor, ca un bun supliment, printre cele-lalte plante agricole ce eĭ cultivă aşà după cum se pricep. Dar, nu este maĭ puţin adevĕrat, că învĕţătoriĭ satelor, vor sci să dea bune sfaturĭ sătenilor şi pentru cele-lalte plante agricole ca şi pentru cultura cartofuluĭ, ca nu una să fie maĭ mult îngrijită, în paguba celeĭ-lalte. De câte orĭ s'a scris asupra cultureĭ cartofuluĭ la noĭ în ţară, nimenĭ nu s'a gândit ca cartofuluĭ să i se dea o maĭ bună cultură decât grâuluĭ, saŭ grâuluĭ să i se dea o maĭ bună cultură decât porumbuluĭ. Intr'o cultură raţionată, nu se póte face nicĭ o deosebire, după cum într'o şcólă toţĭ eleviĭ trebue să fie trataţĭ cu aceeaşĭ blândeţe, fie din punct de vedere moral, fie intelectual.

Inţelépta mĕsură de astăḑĭ pe care a luat'o d-l Ministru Haret, a fost luată şi de d-l P. S. Aurelian la 1882, pe atuncĭ ministru al Instrucţiuneĭ publice şi Cultelor, şi de atuncĭ până astăḑĭ nicĭ un ministru al Instrucţiuniĭ publice, nu s'a maĭ gândit la acéstă laudabilă mĕsură, la viaţa satelor, spre a încuragià o cultură atât de bănósă, după cum este cultura cartofuluĭ.

Un rege al Franţeĭ, ce se chemà *Ludovic al 16-lea*, care a ascultat de un farmacist ca *Parmantier*, ca în 1784, luna August, să-ĭ facă cartofuluĭ o serbare oficială, cu scop ca cultura acesteĭ plante să pótă prinde maĭ de grabă rădăcinĭ în agricultura Francesă; alţĭ regĭ şi împĕraţĭ, aĭ Europeĭ civilisate, nicĭ odată nu le-a trecut prin *creerul* lor, că eĭ ascultând de înţeleptele sfaturĭ ale agronomilor şi economiştilor, etc., spre a luà mĕsurĭ de a încoragià cât maĭ mult cultura cartofuluĭ, că ar fi putut contribuì prin ast-fel de mĕsurĭ la degenerarea populaţiuniĭ lor.

Maĭ cu sémă atuncĭ când fómetea dìn lipsa cartofuluĭ secerà ḑecĭ de miĭ de fiinţe omenescĭ, atuncĭ când puterea vaporuluĭ nu încrucişà continentele, mările şi océnele, cu puterea cu care le încrucişéză astăḑĭ, atuncĭ când un an secetos saŭ ploios, într'o ţară, séměnà printre populaţiunea aceleĭ ţărĭ gróza morţiĭ prin fóme. Astăḑĭ, ca şi acum 300 de anĭ nu se póte ḑice: daţĭ cu piciorul cultureĭ cartofuluĭ, căcĭ la cas de an secetos saŭ ploios, America în vr'o câte-và ḑile ne va aduce destul grâŭ, secară şi porumb, dar cu ce cumperĭ, şi cum aĭ să cumperĭ?

E uşor a scrie să nu se cultive cartoful, dar este greŭ de a prevedeà cum are să fie clima dintr'un an într'altul. La 1899, când seceta n'a fost tocmaĭ în adevĕratul înţeles al cuvîntuluĭ, de óre-ce pe la 10 Iulie aŭ început ploĭ abundente şi bine-făcĕtóre. Cu tóte acestea cine a cumpĕrat fîn, meiŭ şi porumb, etc. pentru sătean? Statul! Cu tóte acestea aceĭ carĭ aŭ semĕnat cartofĭ, aŭ făcut recoltă îndestulătóre, şi daca săteniĭ eraŭ obicĭnuiţĭ cu aceste culturĭ, ar fi putut semĕnà cartofĭ de la 10 Iulie de când aŭ început ploile, şi puteà să aĭbă o recoltă destul de satisfăcĕtóre. Oare porumbul puteà să-l maĭ semene de la 10 Iulie? Nu!

In casul acesta nu erà maĭ câştigaţĭ prin cultura cartofuluĭ, decât să le procure statul hrana pentru eĭ şi vitele lor? Iată pentru ce în tóte statele, tóte guvernele aŭ căutat să încurajeze cultura cartofuluĭ, ascultând de sfaturile agronomilor şi a altor ómenĭ învĕţaţĭ.

Un Girard, ceĭ din urmă ḑece anĭ aĭ vieţeĭ luĭ i-a sacrificat experienţelor sciinţifice şi practice la cultura cartofuluĭ, ca astfel Franta să fie scutită de a maĭ importà porumbul românesc şi american, trebuincios la fabricarea spirtuluĭ şi la hrana animalelor de îngrăşat.

Din acest punct de vedere Franţa îĭ este recunoscĕtóre luĭ *Aimé Girard.*

Se scie ce rĕsunet puternic a avut experienţele practice ale regretatuluĭ *Girard* şi ale colaboratorilor sĕĭ, carĭ eraŭ aleşĭ dintre agricultoriĭ practicĭ aĭ Franţeĭ; nu numaĭ în Franţa, ci în tótă Europa.

El cu colaboratoriĭ sĕĭ aŭ putut să ajungă la acele resultate bine-făcĕtóre, cu privire la îngrăşarea animalelor domestice, la cătăţimea de feculă ce póte să producă soiurile de cartofĭ ca să pótă să fie maĭ cu economie întrebuinţat la fabricarea scrobeleĭ şi a spirtuluĭ.

Aimé Gírard, după ce şi-a dat bine séma de resultatele experienţelor sale cu privire la cultura cartofuluĭ, le-a publicat într'o mică broşură. Cetitoriĭ «Albineĭ», cunosc dejà în resumat conţinutul acesteĭ broşurĭ. Toţĭ agronomiĭ şi agricultoriĭ, ca şi alţĭ ómenĭ învĕţaţĭ, aŭ apreciat acéstă experienţă a luĭ *Girard*, în folosul populaţiunilor, iar nu în defavórea lor. Şi nimĕnuĭ nu'i-ar fi trecut vr'o dată prin minte, că cartoful, care altă dată a scăpat din ghiarele fómeteĭ popórele Europeĭ, astăḑĭ va con-

tribuì la degenerarea lor, după cum crede d-l dr. Urechiă. De ce d-l dr. Urechiă n'a pus mâna pe condeiŭ să critice experienţele luĭ Girard, atuncĭ când el erà lăudat de tótă presa agricolă şi politică din tótă Europa? De ce tocmaĭ astăḑĭ când d-l ministru Haret, ia o mĕsură bună de a încurajà cultura cartofuluĭ, să se ḑică că mĕsura luată ar fi vĕtămătóre sătenilor noştri, iar nicĭ de cum folositóre?

Oare prin acéstă mĕsură înţeléptă, d-l ministru Haret susţine stîrpirea cultureĭ porumbuluĭ şi a plantelor leguminóse, bogate în proteină (materie azotósă), ca şi în alte materiĭ hrănitóre pentru om, ca şi pentru animalele luĭ, de care materiĭ este lipsit cartoful? Nu!

(Va urma). V. S. Moga.

PODUL PESTE DUNĂRE

Societatea geografică a scos acum volumul V al *Marelui Dicţionar geografic al Românieĭ*. Cuvîntul cu care începe este «Podul peste Dunăre», despre care aflăm un articol plin de notiţe fórte interesante, datorite d-luĭ A. Saligny, acela care a condus lucrările de construcţiune.

Extragem din acest articol câte-và rîndurĭ privitóre la istoricul poduluĭ

In 1882 s'a publicat concursul pentru proectul poduluĭ, fixându-se tot de-o dată treĭ premiĭ în valóre totală de 150.000 leĭ pentru cele maĭ bune planurĭ (treĭ) ce se vor alege.

La 1 Septembre 1883 s'aŭ presentat opt proecte. S'a format o comisiune compusă din inginerĭ streinĭ (Collignon din Franţa, Wingler din Germania) şi românĭ (D. Frunză, C. Ollănescu, Iorceanu, A. Saligny), carĭ nu a găsit nicĭ unul din proecte potrivit cu dorinţa guvernuluĭ nostru şi a stabilit o serie de disposiţiunĭ carĭ să se aibă în vedere la facerea proectuluĭ definitiv.

In 1885 s'a instituit o comisiune compusă din d-niĭ G. Duca, C. Mironescu, C. Popescu, A. Saligny şi S. Iorceanu, carĭ să întocméscă un noŭ program de lucrărĭ.

După acest program, s'a ţinut un noŭ concurs; dar nicĭ un proect nu s'a aflat potrivit.

De aceea în 1887 s'a făcut un serviciŭ inginerese Român, care să facă planurile şi să execute lucrarea.

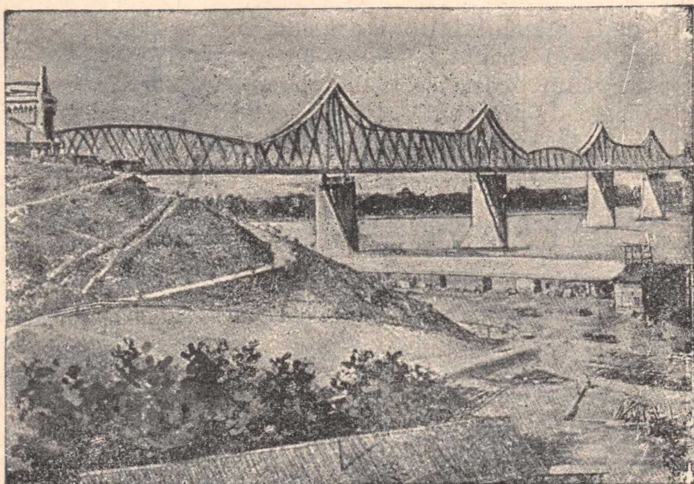
Director al acestuĭ serviciŭ s'a numit d-l Ang. Saligny.

In 1888 s'aŭ sfârşit lucrările planurilor şi s'aŭ dat în cercetarea uneĭ comisiunĭ. După ce s'aŭ aprobat, s'a publicat

licitaţie pentru darea în întreprindere a lucrărilor şi a fost luată în 1889 de compania *Fives-Lille.*

Costul total al lucrărilor a fost de 35.000.000 leĭ (aci se cuprinde podul propriŭ ḑis, viaducul ş. c. l.).

La 9 Octombre 1890 s'a pus piatra fundamentală a poduluĭ.

Podul Regele Carol I.

Inaugurarea s'a făcut la 14 Septembre 1895. După ce s'a terminat serviciul religios, s'a făcut încercarea poduluĭ, cu un tren compus de 15 locomotive, cele maĭ grele. După aceea Majestăţile lor s'aŭ urcat într'un tren şi aŭ trecut Dunărea.

La banchetul ce s'a dat cu acest prilej, M. Sa a rostit următórele cuvinte:

Intruniţĭ aicĭ pe ţĕrmurile Dobrogeĭ, de-a pururea unită prin sângele vitejilor noştri şi din noŭ făurită printr'un lanţ de fer cu România, serbăm un eveniment, aşteptat cu nerăbdare de Ţara întrégă, care va găsì un rĕsunet mare, depărtat peste hotarele sale. Săvîrşirea poduluĭ peste Dunăre, dorit de un sfert de veac de Mine, este astăḑĭ un fapt împlinit, şi uriaşă se ridică înaintea nóstră acéstă falnică operă, ca o mărturie vĕdită a tărieĭ Regatuluĭ.

Geniul omenesc, în care se resfrîng progresul şi avêntul puternic al Românieĭ, a învins tóte greutăţile, a înlăturat tóte piedicele spre a executà acéstă lucrare traĭnică şi neperitóre, care trebue să arate lumeĭ că vrednic este poporul Român de frumósa sa chemare la gurile Dunăreĭ şi pe pragul Orientuluĭ.

Monumentele sunt istoria vie a popórelor; până astăḑĭ numele luĭ Traian nu s'a şters. Cine nu vorbesce de podul sĕŭ de la

Severin? Să dea Dumnedeŭ ca al doilea pod, stabilit după miĭ de anĭ pe Dunărea-de-jos, să trăiască vécurĭ spre a povestì generaţiunelor viitóre, din neam în neam, că, numaĭ prin jertfă, lupte şi o muncă statornică, statul Român a putut fi întemeiat.

Mândru pot fi dar, că sub Domnia Mea s'a conceput şi isprăvit, de ingineriĭ noştri, acest măreţ pod, care va atrage o însemnată parte a comerciuluĭ european pe căile nóstre ferate, fiind-că astădĭ stăpânim linia cea maĭ scurtă între mările nordice şi ţările din Orient.

Aruncăm acum o privire maĭ departe pe mare, pe acéstă nemărginită cale de apă, unde se încrucişéză nenumĕratele drumurĭ ale mişcăreĭ întregiĭ lumĭ, care rĕspândesce bogăţiile asupra naţiunilor.

Prin portul de la Constanţa, podul peste Dunăre ne deschide acéstă cale largă, care va sporì într'un mod neaşteptat relaţiunile nóstre comerciale şi va asigurà desvoltarea nóstră maritimă.

Stégul Românieĭ, care este dejà cunoscut în porturile din Europa, în curînd va fâlfăì şi în tóte ţările cele maĭ depărtate ale Universuluĭ, ducênd cu dînsul renumele scumpeĭ nóstre patriĭ.

Cu inima plină de bucurie, exprim acéstă convingere, în faţa acesteĭ impunĕtóre adunărĭ, în faţa uriaşuluĭ nostru pod, pe care-l privesc ca cheia de aur a unuĭ viitor strălucit, mulţumind călduros tutulor acelora carĭ aŭ contribuit la marea izbîndă ce se sĕrbătoresce astădĭ de noĭ cu atât de adîncă satisfacţie. Mulţumesc de asemenea pentru cuvîntările aşà de bine simţite şi atât de măgulitóre pentru Mine; mulţumesc corpuluĭ technic pentru rîvna şi hărnicia ce a desfăşurat în numerósele lucrărĭ publice, săvîrşite în cursul celor din urmă anĭ, şi carĭ găsesc cea maĭ frumósă a lor încoronare în podul de peste Dunăre.

Fericit Sunt că înalţĭ óspeţĭ, dv. toţĭ, sunteţĭ martorĭ la acéstă memorabilă di, care însémnă o nouă epocă în viaţa nóstră economică, şi sunt sigur că vĕ veţĭ unì cu Mine în strigarea de: Să trăiască iubita Nóstră Românie, al căruĭ avênt nimenĭ nu-l póte oprì în drumul măririĭ şi al propăşireĭ.

X.

Varul nestins contra putredirii cartofilor. După cum se scie, varul nestins absórbe umedéla cu lăcomie. Când cu punerea la iernat în pivniță, uniĭ economĭ îndătinéză a înzestrà grămada de cartofi cu bucățĭ de var nestins, de mărimea pumnuluĭ. Pentru a nu venì în atingere nemijlocită cu cartofiĭ, bucățile de var se pun într'un sac care se așéză în mijlocul grămediĭ, saŭ se învelesc cu un strat subțire de paie, găteje, plévă ș. a. Cartofiĭ ast-fel păstrați, rĕmân uscațĭ și sănătoșĭ.

Corespondența medicală.

Sf. Sale, Părintelui **Stefan Bogatu,** *Com. Berescĭ, judeţul Covurluiŭ.*

Cu privire la *scoicele* şi *osciórele*, carĭ se formézǎ la piciórele unor caĭ, sunt multe de ḑis, aşà că pentru ca să înţelegem maĭ bine acéstă cestiune, cred de folos, a stà puţin de vorbă asupra causelor, locul unde se produc, şi în ce constă ele.

Scoica este un *os mort*, o tumóre osósă, decĭ *un exostos* care se desvoltă pe falange, dintre care cea maĭ obicĭnuită este aceea care se întâlnesce pe osul saŭ în dreptul *osuluĭ corónei* numit încă a *doua falangă* (1).

Cuvîntul de scoĭcă cu care noĭ am botezat osul mort în cestiune, desigur că-şĭ are obârşia în chipul cum el se înfăţişéză ca formă, de regulă cam ovală, în cât poporul l'a asemĕnat cu animalul molusc cu acelaşĭ nume şi de acì şi numirea luĭ. Francesiĭ numesc scoĭca *la forme*, termen despre care eĭ înşuşĭ nu pot să-şĭ dea socotéla de unde provine.

Aşà dar scoĭca, este un os mort care se formézǎ la corónă, adecă imediat d'asupra unghieĭ copiteĭ. Ea póte să stea înainte către fruntea copiteĭ saŭ pe delăturĭ, saŭ să fie aşà de crescută în cât aprópe să înconjóre piciorul.

Scoĭca aşeḑată înainte, adecă d'asupra frunţeĭ copiteĭ, când ea este bine desvoltată, se cunósce uşor. In acest scop ne aşeḑăm în latura animaluluĭ şi privim către copite, când vedem că piciorul bolnav arată la corónă o eşitură în afară, o umflătură. Daca bóla este numaĭ la un picior, atuncĭ bulbucătura datorită scoĭciĭ se înfăţişază şi maĭ vĕdit, comparând piciórele între ele.

Când însă osul mort şade pe de laturile corónei, pentru a-l vedé bine este nevoe să privim calul din faţă, când aşişderea se arată la coróna picioruluĭ beteag, înatară saŭ înăuntru după locul ce ocupă rĕul, o eşitură, o umflătură.

Că scoĭca este înainte saŭ pe de lăturĭ, pentru a ne convinge pe deplin de existenţa eĭ, nu trebue a ne mulţumì numaĭ cu cercetarea prin vedere a picioruluĭ saŭ a piciórelor unuĭ cal. Căcĭ se póte întâmplà, ca coróna să aĭbă unele umflăturĭ carĭ ochiuluĭ să pară a fi scoĭcĭ, pe când de fapt ele să fie cu totul alt-cevà, saŭ încă se póte ca scoĭca să fie aşà de mică, saŭ în aşà soiŭ situată, în cât să nu pótă fi vĕḑută. Resultă prin urmare că este de mare folos să pipăim cu luare aminte la corónă calul cu scoĭcă saŭ bănuit de a avé acest os mort.

La pipăit umflătura legată de scoĭcă se arată tare, pietrósă, ea se simte bine sub degete, maĭ ales când plimbăm mâna pe picior, dispre glesnă, în jos, către corónă. Prin pipăit, chiar în

(1) A se vedé părţile de sub unghie din carĭ se compune copita caluluĭ, în „Albina“ No. 38, din 17 Iunie 1902.

cas când umflătura este prea mică, saŭ când bóla este la început, tot putem maĭ bine să ne asigurăm de presenţa rĕuluĭ, maĭ cu sémă prin comparaţiune, pipăind atât piciorul cu scoĭcă saŭ bănuit de a aveà, cât şi pe tovarăşul luĭ sănătos. In fine la pipăit maĭ putem constatà şi óre-carĭ durerĭ ce manifestă animalul în deosebĭ, când osul mort este în formaţiune saŭ de curînd crescut.

Calul cu scoĭcă *schiópătă* câte odată fórte pronunţat, alte dăţĭ într'un grad maĭ mic, şi fórte rar aprópe de loc, în cât animalul să pótă a-şĭ îndeplinì bine serviciul.

Prin *oscior* înţelegem tot un os mort care se desvoltă la genuchĭ saŭ pe fluer. Francesiĭ îl numesc *suros*, maĭ cu sémă pe cel după fluer. Osciorul aşeḑat pe încheietura genuchiuluĭ, în faţă saŭ pe delăturĭ, provócă adesea schiopăturĭ; cel însă crescut pe fluer (fig. 1), de obiceiŭ nu dă loc la schiopăturĭ, decât numaĭ la începutul formăriĭ luĭ, când fluerul se şi arată cald şi dureros în partea unde are să apară, precum şi în casul când el este prea desvoltat, saŭ că este situat, nu pe laturĭ, ci prea înainte saŭ îndĕrătul fluueruluĭ, aşà în cât împiedică jocul regulat al tendonuluĭ (vîna, córda), piciorului.

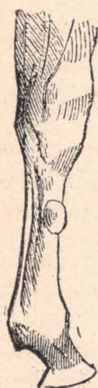

Fig. 1.

Acestea sunt osciórele, observ însă în cartea poştală a sf. vóstre că-mĭ pomenițĭ despre *osciórе moĭ*, înţelegênd de sigur prin ele, umflăturele de la piciórele unor caĭ, pe care poporul le chiamă: *i-a căḑut apa în picióre*, a *luat apă în picióre*, etc. Apoĭ aceste din urmă numirĭ, orĭ-ce am ḑice, îmĭ par maĭ nemerite, pentru motivul că acele umflăturĭ conţin un lichid, sunt *moĭ*. Termenul de oscior móle, nu prea sună bine, căcĭde, că este os, saŭ oscior, trebue să fie *tare* iar nu móle.

Osciórele moĭ, saŭ maĭ bine, căderea apeĭ în picióre, sunt nisce umflăturĭ ce se arată în dreptul saŭ în apropierea încheeturiĭ genuchiuluĭ, cotuluĭ dindărăt, saŭ glesneĭ. Noĭ, veterinariĭ le ḑicem *molete* la cele din regiunea glesneĭ şi *vesigóne* la tóte cele-lalte.

Moletele şi vesigónele se înfăţişéză (fig. 2 şi 3) sub forma unor umflăturĭ, câte odată micĭ ca nuca, alte dăţĭ cu mult maĭ marĭ Aceste umflăturĭ sunt moĭ la pipăit şi nedureróse, totu-şĭ câte odată fără a luà tăria aceia pe care o presintă osul, se învîrtoşesc, când arată şi o óre-care durere.

De regulă calul nu schiópătă, atuncĭ însă când umflăturile se întăresc, se póte să producă o óre-care stânjinélă mersuluĭ.

Causele scoĭcilor, osciórelor, moletelor şi vesigónelor, sunt multe. Uniĭ caĭ ar fi maĭ predispuşĭ la aceste bóle decât alţiĭ. Eĭ s'ar nasce cu înclinaţiune către aceste bolĭ, piciórele lor ar

fi de la natură ast-fel zidite, şubrede, în cât înlesnesc ivirea acestor rele.

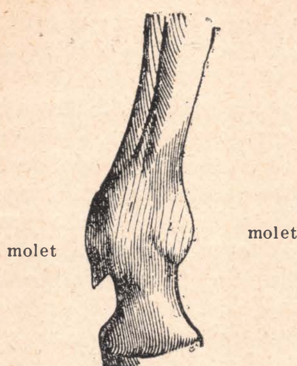

Fig. 2.

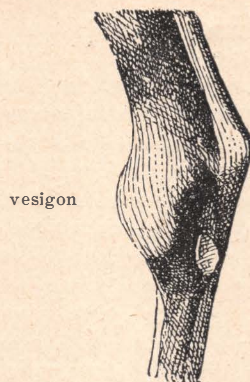

Fig. 3.

Dar daca, moştenirea, hereditatea, trebue să admitem că-şĭ are o óre-care înrîurire în formarea óselor mórte ca şi a moletelor saŭ vesigónelor, apoĭ nu este maĭ puţin dovedit că multe alte pricinĭ contribue la producerea acestor bolĭ. Aşà în primul rînd se socotesce punerea prea de timpuriŭ a animalelor la serviciŭ, maĭ nainte decĭ ca ósele şi încheeturile piciórelor lor, să fi fost de isnóvă crescute şi întărite. De asemenea munca pe pavagiĭ prea tarĭ, ca şi serviciile prea grele, carĭ silesc pe bietele animale de a face dese sforţărĭ, opintelĭ, peste puterile lor, nu sunt streine în multe casurĭ de iscarea relelor menţionate.

In fine diferite bolĭ ale óselor, încheeturilor, ne căutate la vreme, precum şi isbiturile, rănile maĭ ales la corónă, pentru scoĭcă, pot da nascere la bólele despre carĭ ne-am ocupat.

Până acì merse cum merse, tóte bune şi cu rostul lor, vědurăm ce este scoĭca, ce este oscior, moletul şi vesigonul; bune şi astea, dar partea de căpetenie după care alergăm, este cum ne scăpăm de aceste bolĭ, cum ne *putem lecuì calul de ele.*

Greŭ de vindecat, adecă fórte greŭ, de cele maĭ multe orĭ nicĭ odată; ast-fel ne găsim cu vindecatul bólelor de maĭ sus. De aceea decĭ este cu minte, ca pe cât este cu putinţă, să ferim caiĭ noştri, să-ĭ punem la adăpost de aceste bóle, alegênd armăsarĭ şi epe pentru prăsilă, bine făcute şi sănătóse, nepunênd mânjiĭ la muncă decât la 4 anĭ, neîncărcând nemiluit un cal de pildă, cu poverĭ pe carĭ abià le-ar puté duce doĭ; ferind şi căutând în grabă diferitele bolĭ şi rănĭ ale copiteĭ şi piciórelor cailor

Pentru cumpěrător, când cumpěră un cal, să fie cu multăbă care de sémă, cercetând cu deaměnuntul piciórele caluluĭ pe gre voesce a-l cumpěrà. El nu va ascultà pe geambaş, pe vîndětor, care nu încetéză cu gura, vorbindu-ĭ de spinarea caluluĭ

de crupă, de córdă etc. şi maĭ nicĭ odată de picióre. Maĭ întâiŭ piciórele dar, să le examinăm şi să ne convingem că sunt sănătóse, la orĭ-ce cal pe care voim să-l cumpĕrăm, şi în urmă să ne aruncăm ochiĭ şi la cele-lalte părţĭ. Căcĭ de, calul fără picióre, nu este cal, el nu este bun de nimic, este o belea, o pierdere pentru casa creştinuluĭ.

Revenind la vindecarea bólelor în cestiune, şi dintre care cea maĭ periculósă este scoĭca, n'avem multe de spus.

La începutul formăriĭ scoĭceĭ ca şi a osciórelor, moletelor saŭ vesigonelor, se póte încercà între altele băile recĭ într'o apă curgĕtóre, ţinêndu-se animalul cu piciórele în apă câte o jumĕtate de ceas, de 2 orĭ pe ḑi, saŭ fricţiunĭ pe locul unde se desvoltă cu spirt camforat amestecat cu terebentin, saŭ cu liniment amoniacal. Dar aplicarea uneĭ pomeḑĭ vesicante cu bicromat de potasă este doctoria la care este bine să recurgem, chiar în casul când bóla este pe deplin desvoltată. Formula pe care o recomand în Albina No. 28 din 23 Iunie 1902, este cea maĭ potrivită.

Sunt şi alte mijlóce de tratament, ele nu se pot aplicà însă decât de către medicul veterinar.

Din cele ce avuserăm onóre a povestì, veţĭ chibzuì cum trebue şi ce trebue să faceţĭ, cu caiĭ Sfinţieĭ-Vóstre.

Irimia Popescu
Medic-veterinar.

Cronica agricolă şi economică.

Suntem tocmaĭ în timpul când samsariĭ carĭ se ocupă cu cumpĕrărĭ şi vinḑĕrĭ de grâne şi alte cereale, caută să profite cât maĭ mult de slăbiciunea unor agricultorĭ şi maĭ cu sémă de săteniĭ agricultorĭ. Aceştĭ din urmă aŭ mare încredere în tóte vorbele góle ce uniĭ samsarĭ grecĭ orĭ ovreĭ le spun cu multă patimă, în folosul luĭ şi în dauna sătenilor agricultorĭ. Eĭ umblă în busunar cu diferite ḑiare şi buletine comerciale de pe la Brăila, şi alte porturĭ saŭ tîrgurĭ de cereale, spunênd şi arătând că preţurile sunt scăḑute şi o să maĭ scaḑă şi maĭ bine ar fi daca eĭ săteniĭ, 'i-ar vinde luĭ grâul cu suma cutare pe loc, fără ca eĭ să maĭ ducă grije de a duce grâul, orzul saŭ ovĕsul, la tîrgul din apropiere. Le promite că le numĕră baniĭ numaĭ decât, aşà în cât pot să-şĭ plătéscă fonciera către stat, saŭ alte datoriĭ ce maĭ aŭ pe la cămătariĭ din sat. De multe orĭ aceştĭ ómenĭ pe sub mână saŭ în mod indirect sunt ajutaţĭ chiar de uniĭ fruntaşĭ de prin comune, de óre-ce şi aceştia îşĭ aŭ partea lor, când se fac ast-fel de vînḑĕrĭ în dauna sătenilor agricultorĭ, fiind-că câştigul sătenilor se împarte între eĭ şi samsarĭ. Acest lucru este o nenorocire pentru sătenĭ, şi d-l ministru de interne este dator a intervenì printr'o anume circulară, aşà după cum s'a făcut şi în anul trecut, atrăgênd a-

tenţiunea d-lor prefecţĭ asupra acestuĭ rĕŭ ce se petrece la sate' cu vîndarea grâuluĭ şi a altor cereale. Astădĭ, după scirile ce le publică dilnic presa nóstră politică ca şi agricolă, putem să deducem şi să înţelegem că jocurile de «bursă» din Europa şi maĭ cu sémă cele din America, numaĭ favorabile, nu ne pot fi; maĭ cu sémă astădĭ, când avem o producţiune atât de mare în cantitate şi calitate. La acest produs atât de mult şi bun, se adaogă lipsa de banĭ, de unde se explică, că samsariĭ ajutaţĭ pe sub mână de unele persóne, pot reuşì ca să cumpere eftin de la sătenĭ, ca maĭ pe urmă să vîndă maĭ scump. Şi nicĭ că se póte alt-fel, fiind-că o marfă bună tot-deauna este bine căutată pentru export, şi grânele nóstre fiind cele maĭ bogate în gluten (materie hrănitóre) şi fiind recoltate în bune condiţiunĭ, vor fi astădĭ maĭ mult căutate în străinătate. Când astădĭ un neguţător de grâŭ vine şi plătesce pe loc chila de grâŭ cu 85 leĭ, acésta însemnéză că avem de-aface cu o marfă bună ca calitate, şi neguţătorul are trebuinţă de ast-fel de marfă pentru a o exportà în străinătate, de la care trebue să tragă şi el un profit şi încă bun. De aceea prevenim pe agricultoriĭ noştri, de a nu se prea grăbì, maĭ cu sémă aceia cu dare de mână şi cu cunoscinţă de carte, carĭ pot să fie în curent cu tot ceea-ce se vorbesce şi se scrie asupra producţiuniĭ din lumea întrégă şi asupra preţurilor.

Să nu prea punem mult temeiŭ pe scirile ce ne vin din America, carĭ maĭ tot-deauna a înşelat buna credinţă a agricultorilor din Europa, în cât în loc să câştige din produsul munceĭ lor a pierdut. Vreaŭ să spun că aşà după cum se găsesc preţurile astădĭ în tîrgurile din Brăila şi chiar în alte tîrgurĭ, ele sunt bune, în raport cu marfa. Din tabloul de maĭ jos se póte vedé că în acéstă lună s'a vîndut grâul bun cu 15 leĭ suta de chilograme şi chiar cu 15 leĭ şi 50 ct.

Deşi în tómna anuluĭ trecut s'a semĕnat maĭ puţin grâŭ, în raport cu tómna anuluĭ 1900, totuşĭ producţiunea în anul acesta are să fie cu mult maĭ mare şi maĭ bună. Acest lucru se datoresce stăreĭ atmosferice, care a fost atât de favorabilă pe timpul cócereĭ, seceratuluĭ şi chiar treeratuluĭ grâuluĭ. Decĭ *timpul decide.*

In acéstă lună ploile aŭ fost maĭ rarĭ, însă în unele localităţĭ însoţite de grindină, care aŭ adus mare rĕŭ la tóte semĕnăturile. In Moldova de sus sunt localităţĭ bătute aşà de tare, în cât săteniĭ sunt siliţĭ a arà pămîntul semĕnat cu porumb şi al semĕnà cu grâŭ de tómnă. Nenorocirea acestor sătenĭ este cu atât maĭ mare cu cât semĕnatul lor de porumb n'a fost asigurat. Astfel eĭ aşteptă tómna fără să pótă recoltà un ştuiete de porumb. Ce dice d-l dr. Urechiă în casul acesta, care susţine că cartoful este o nenorocire pentru agricultoriĭ noştri sătenĭ? Aşà că aceĭ sătenĭ carĭ nu pot recoltà porumb din causă că grindina l'a sdrobit cu totul, vor puté recoltà cartoful, căruia puţin i-a pĕsat de grindină fiind ascunşĭ în pămînt ?

Aşà fiind, aceĭ dintre săteni carĭ aŭ avut semĕnat şi cartofĭ în porumb, vor suferì maĭ puţin decât aceĭ carĭ aŭ neglijat cultura cartofuluĭ. Numaĭ în casul acesta nenorocit de bătae de grindină se pot cunósce folósele culturiĭ cartofuluĭ. Şi tot în casul acesta am puté spune că dacă ne-am luà numaĭ după analisele chimice şi teoriile unor doctorĭ, am murì de fóme.

Ceea-ce ar trebuì combătut în agricultura nóstră, nu este cultura cartofuluĭ, ci semĕnatul grâuluĭ după grâŭ, saŭ semĕnatul rapiţeĭ într'o arătură făcută în mirişte. Acest rĕŭ sistem se practică maĭ cu sémă în Muntenia şi fórte puţin în Moldova. Plecând de la Bucurescĭ în vre-o direcţiune a ţăreĭ, se pot vedé clăile de grâŭ pe câmp şi deja ogorul făcut în mirişte pentru rapiţă saŭ grâŭ de tómnă. Şi când rapiţa şi grâul este mâncat de insecte, ne văĭcărim. Acest mod de cultură este cu totul rĕŭ, şi nu póte să aducă decât rĕŭ semĕnăturilor şi chiar pămîntuluĭ, a căreĭ putere roditóre se împuţinéză pe nesimţite. Aceĭ carĭ a semĕnat rapiţa în anul trecut în mirişte sciŭ că aŭ avut o recoltă slabă, decĭ ar fi bine să nu maĭ facă ce a făcut în anul trecut. Şi fiind-că epoca semĕnatuluĭ de rapiţă a sosit, ar trebuì ca acéstă plantă bănósă să se semene numaĭ în ogor şi de loc în mirişte. Dacă până la sfîrşitul acesteĭ lunĭ nu va cădé o bună plóie, porumburile în unele judeţe, vor suferì fórte mult.

Iată în resumat preţurile mijlociĭ cu carĭ s'aŭ vîndut cerealele nóstre în tîrgul Brăila, în decursul luneĭ Iulie.

	Preţul maxim. la hect. socot. în kgr.	Preţul mijlociŭ la hect. socot. în kgr.	Preţul minim. la hect. socot. în kgr.
Grâŭ	11,50	10,50	8
Porumb	8,05	7,80	7,45
Porumb roşu	8,60	8,40	8,26
» Cincantin . .	8,50	8,—	—

Grâul. . .	suta de	kgr.	s'a vîndut cu	11—15	leĭ,	50	cent.
Porumb	»	»	»	9—11	»	—	»
» roşu	»	»	»	10	»	30	»
Porumb cincantin	»	»	»	10	»	40	»
Orḑul	»	»	»	11	»	50	»
Orzóice	»	»	»	12	»	—	»
Ovĕzul	»	»	»	10	»	60	»
Secara	»	»	»	10	»	90	»
Meiŭ	»	»	»	6	»	—	»
Fasolea	»	»	»	12	»	—	»
Coltza (rapiţă de Bolgia)		»	»	18—21	»	—	»
Navete (rapiţă comună)		»	»	18—02	»	—	»

Sĕmînţa de in, în portul Constanţa s'a vîndut cu 27 leĭ şi 30 cent.

Aceste preţurĭ în raport cu marfa ce se oferă în tîrgurile nóstre sunt bune şi am dorì ca să devie şi maĭ bune.

In tîrgurile străine, preţurile se légănă când în urcare, când

în scădere; dar în realitate, se légănă maĭ mult în scădere, deşi producţiunea americană, după cât se spune (dar nu se crede) este în scădere în raport cu anul trecut.

V. S. Moga.

Un apel călduros

Societatea pentru Invĕţătura Poporuluĭ Român din Bucurescĭ, ca să pótă terminà localul şcóleĭ normale şi primare întreţinute de ea, a căpătat autorisarea Ministeruluĭ de Interne să facă o loterie de 350 000 bilete cu câştigurĭ de 100.000 leĭ. Iată lista câştigurilor:

1	*Câştig*	*de 35.000*	*leĭ*	*. 35.000*
1	*"*	*" 15.000*	*"*	*. 15.000*
2	*câştigurĭ*	*" 5.000*	*"*	*. 10.000*
3	*"*	*" 2.000*	*"*	*. 6.000*
6	*"*	*" 1.000*	*"*	*. 6.000*
12	*"*	*" 500*	*"*	*. 6.000*
30	*"*	*" 200*	*"*	*. 6.000*
60	*"*	*" 100*	*"*	*. 6.000*
100	*"*	*" 50*	*"*	*. 5.000*
250	*"*	*" 20*	*"*	*. 5.000*

Total 465 câştigurĭ în sumă de leĭ 100.000

Societatea face un apel călduros celor aprópe 500 absolvenţĭ aĭ şcóleĭ normale, carĭ se găsesc ca institutorĭ şi învĕţătorĭ în diferite părţĭ ale ţăriĭ, ca s'o ajute în scopul ce urmăresce, prin cumpĕrare şi vindere de bilete. Acum e momentul de a-şĭ arătà şi eĭ recunoscinţa faţă de şcóla, în care s'aŭ pregătit pentru chiemarea de învĕţătorĭ! Societatea nădăjduesce, că apelul eĭ va fi ascultat şi în chipul acesta îĭ va da puterea morală de a lucrà şi cu maĭ multă tărie pentru poporul rural. Apelul acesta îl adreséză de alt-fel Societatea tuturor învĕţătorilor, institutorilor şi profesorilor din ţară, căcĭ lucrarea eĭ e curat românéscă şi patriotică!

Dumnedeŭ să lumineze şi să însufleţéscă pe toţĭ buniĭ Românĭ pentru acéstă lucrare (1).

(1) Biletele se găsesc de vîndare la d-l Măcărăscu, Casierul Caseĭ de Depunerĭ şi Consemnaţiunĭ şi la Cancelaria şcóleĭ, str. Sf. Ecaterina. Se acordă un rabat de 10%.

De pe Domeniile Corónei.

In ḑiua de 1 Iulie curent, d-l Ion Kalinderu, administratorul Domeniuluĭ Corónei, a visitat şcóla din cătunul Ruşĭ, com. Dobrovĕţ, jud. Vasluiŭ, unde a fost primit şi întîmpinat de d-l Ión Vasiliu, dirigintele şcóleĭ, cu corul scolar, cântându-se maĭ multe imnurĭ naţionale; tot-odată a maĭ visitat şi grădina şcolară de pe lângă acéstă şcólă, dând ordin d-luĭ şef al regieĭ respective spre a se face maĭ multe înbunătăţirĭ şi adause atât localuluĭ şcóleĭ cât şi grădineĭ şcolare. D-l administrator rĕmâind pe deplin mulţumit, a dat d-luĭ învĕţător I. Vasiliu o gratificaţiune de 40 leĭ. Apoĭ în ḑiua de 3 Iulie curent, ora 7 p. m., s'a dat în sala teatruluĭ o representaţiune teatrală a pieseĭ «Isprava», de către eleviĭ şcóleĭ din Ruşĭ, sub conducerea învĕţătoruluĭ Ion Vasiliu. La început s'a cântat diferite imnurĭ, apoĭ s'a jucat piesa «Isprava».

Representaţiunea s'a terminat printr'o cuvîntare ocasională a învĕţătoruluĭ I. Vasiliu, vorbind despre nemărginita dragoste a d-luĭ I. Kalinderu, spre a aduce la îndeplinire Inaltele dorinţĭ ale M. S. Regeluĭ nostru Carol I, şi aducênd laude d-luĭ I. Kalinderu pentru sprijinul ce-l dă bisericiĭ şi şcóleĭ.

D-l Ion Kalinderu rĕmânênd pe deplin mulţumit de acéstă frumósă representaţiune, a dat o gratificaţiune de 20 leĭ elevilor, felicitând pe d-l învĕţător I. Vasiliu pentru munca ce depune; arătând în scurte, dar simţitóre cuvinte, înrîurirea ce are Teatrul sătesc asupra schimbăriĭ relelor moravurĭ.

Un sătean.

INFORMAŢIUNĬ

Ministerul Agriculturiĭ, Industrieĭ, Comerciuluĭ şi Domeniilor. aduce la cunoscinţa publică că la licitaţia de la 17 Iunie a. c., nepresentându-se nicĭ un concurent, se aduce la cunoscinţa generală, că în ḑiua de 12 August, orele 10 a. m, se va ţine o nouă licitaţiune publică cu oferte închise, pentru vînḑarea vinurilor disponibile de la pepinierile Paraclis-Cotnarĭ, Piatra-Buzĕŭ şi Istriţa-Buzĕŭ.

Licitaţiunea se va ţine la Minister (Direcţiunea Agriculturiĭ) şi la prefectura de Iaşĭ pentru vinurile de la Cotnarĭ; la prefectura de Buzĕŭ pentru vinurile de la pepinierile Istriţa şi Pietrósa, precum şi la pepinierile respective.

Ofertele vor fi făcute fie pentru întréga cantitate de vin, saŭ pentru fie-care fel de vin în parte.

Doritorii spre a luà parte, trebue să fie însoţiţĭ de o garanţie de 10 la sută din valórea vinuluĭ pentru care concuréză, socotindu-se valórea de la 4 leĭ decalitru Probele se pot vedé în tóte ḑilele şi orele de lucru la pepinierile respective.

Adjudecatarul asupra căruia se va aprobà, licitaţiunea este dator a depune suma şi a ridicà vinul de la pepiniere în vasele şi cu cheltuiala sa, în termen de 30 ḑile de la data comunicăriĭ, în cas contrariŭ va perde dreptul la garanţia depusă.

Vinurile pentru carĭ se va ţine licitaţiune sunt următórele:

a) «Pepiniera Istriţa». Vinurĭ din 1901; Timpurie 192 decal.; Pelin 100 decal.; Bordeaux 277 decal.; Roşu 1.000 decal. şi Negru colecţiunĭ 120 dec.

b) «Pepiniera Pietrósa-Buzĕŭ». — Recolta 1900: Negru, 2.000 dec.; Alb 3.000 dec. — Recolta 1901: Alb, 1.000 decat.; Negru, 900 decal. şi Pelin 160 decal.

c) «Pepiniera Paraclis Cotnarĭ.—Recolta 1896: Grasă, 340 decal.; Alb, 1.505 decal.; Roşu, 628 decal.—Recolta 1897: Grasă, 243 decal.; Alb, 670 decal.; Catalin saŭ Roşu, 265 decal.

Recolta 1898: Alb, 230 decal.; Roşu, 68 decal.

» 1899: Grasă, 119 decal.; Alb, 415 decal.

» 1900: Grasă, 134 decal.; Alb, 811 decal. şi Catelin saŭ Roşu, 120 decal.

Recolta 1901: Grasă, 227 decal. şi Roşu, 135 decal.

*
* *

Tîrgul de rîmătorĭ de la Severin.

Mişcarea rîmătorilor pe timpul de la 1 Maiŭ la 15 Iunie 1902:

Aflaţĭ, 1.947; Intraţĭ, 222; Eşiţĭ, 226; Rĕmaşĭ slabĭ 601; Rĕmaşĭ graşĭ 1.342. Total 1.943.

Starea sanitară, bună. Preţul pe chilogram după scăderea vieţeĭ, banĭ 78. Rasa rimătorilor, marjoleta.

*
* *

In Monitorul Oficial No. 83 de Mercurĭ, 17 Iulie a. c., la pag. 2.973, sunt publicate *condiţiunile pentru admiterea elevilor în şcóla centrală de agricultură de la Herestrău-Bucurescĭ.*

Monitorul Oficial se găsesce la tóte primăriile.

Pentru anul școlar 1902—1903, sunt vacante 17 locurĭ de bursierĭ.

*
* *

Locurĭ vacante la seminariile statuluĭ pentru anul școlar viitor vor fi: La Seminarul central din Bucurescĭ 25 bursierĭ şi 5 solvenţĭ; La Seminarul «Veniamin» din Iașĭ 29 bursierĭ și 11 solvenţĭ. Pentru ocuparea lor se va ţine concurs la Craiova și Bucurescĭ pentru Seminarul central, la Galaţĭ și Iașĭ pentru Seminarul Veniamin. Concursul se ţine numaĭ pentru clasa I-a. Din locurile de bursierĭ $^1/_8$ sunt reservate pentru absolvenţiĭ şcólelor primare din Dobrogea, carĭ vor fi primiţĭ fără concurs, dacă vor dovedi că sunt născuţĭ în Dobrogea.

Cererile se adreséză direcţiunilor Seminariilor între 1—15 August, arătându-se locul unde doresce să concureze și seminariul în care voesce să urmeze.

Actele ce să anecséză sunt:

Actul de nascere constatând etatea între 12—15 anĭ; Actul de vaccină, certificatul parochuluĭ că e botezat în religiunea creștină ortodoxă. Certificatul Primărieĭ că e fiŭ de Român, Certificatul de absolvirea cursuluĭ primar orĭ rural, Certificat de bună purtare din partea școleĭ unde a urmat.

Se vor respinge ceĭ ce medicul îĭ vor constata că nu sunt sănătoșĭ și ceĭ ce nu vor avé voce și ureche musicală.

*
* *

De la 1—5 Septemvrie se va ţine concurs pentru obţinerea burselor la școlele comerciale de gradul al II din Bucurescĭ, Iașĭ, Craiova și Galaţĭ.

La școla comercială din Bucurescĭ sunt 6 burse vacante, la Iașĭ 8, la Craiova 3 și la Galaţĭ 2.

Cererile pentru admiterea la concurs se vor adresa direcţiunilor şcólelor respective până la 31 August viitor, unde se va ţine, şi concursul.

* * *

Iată condiţiunile pentru admiterea elevilor în şcólele de arte şi meserii din Bucuresci şi Iaşi:

Cererile de înscriere se vor primi până la 5 Septemvrie inclusiv. Pentru bursele statului şi locurile de solvenţi şi externi, cererile se adreséză direcţiunii şcólei, iar pentru bursele judeţelor la prefecturile respective. In cererile adresate direcţiunii şcólei să se arate dacă se cere admiterea ca bursier al Statului ca solvent saŭ ca extern.

Pentru locurile vacante de bursieri ai Statului şi ai judeţelor candidaţii vor fi admişi la concurs în ordinea următóre: 1) absolvenţii a 4 clase secundare; 2) idem a 3 clase; 3) idem a 2 clase. Dacă numĕrul candidaţilor din prima categorie înscrişi până la 5 Septemvrie nu ar fi cel puţin egal cu acel al locurilor vacante, se vor primi la concurs şi acei din categoria 2-a (cu certificate de 3 clase) şi în urma acestora, în cas de insuficienţă de candidaţi cu 4 saŭ 3 clase şi acei din categoria 3-a (cu certificate de 2 clase secundare). In cas când numĕrul candidaţilor din aceste 3 categorii, înscrişi până la 5 Septemvrie, nu va fi cel puţin egal cu acel al locurilor disponibile, se vor primi la concurs şi absolvenţii cursului primar.

Locurile de solvenţi şi externi se vor ocupà fără concurs în limita locurilor disponibile şi în ordinea de precădere următóre pentru fie-care din aceste 2 categorii (solvenţi şi externi): 1) absolvenţii a 4 clase secundare. 2) idem a 3 clase. 3) idem a 2 clase. Când însă numĕrul candidaţilor cu 4 clase secundare, pentru locurile de solvenţi şi externi ar fi maĭ mare ca acel al locurilor disponibile din fie-care din aceste 2 categorii, se va ţine concurs numai între aceştia. Dacă însă numĕrul total al candidaţilor cu 4, 3 saŭ 2 clase secundare, nu ar fi cel puţin egal cu acel al locurilor de solvenţi şi externi, se vor primi toţi aceşti candidaţi fără concurs, iar pentru complectarea locurilor se va ţine concurs numai între candidaţii cu 4 clase primare.

Concursul pentru bursele statului eventual pentru locurile de solvenţi şi externi, se va ţine la şcóla respectivă, cu începere de la 6 Septemvrie. Pentru bursele judeţelor concursul se va ţine în capitalele judeţelor la aceeaşi dată.

Pentru admitere se cere vîrsta de cel puţin 13 ani împliniţi şi cel mult 16.

Concursul se va ţine din limba română, aritmetică, geometrie şi desemn, după programul şcólei primare.

* * *

Cu autorisaţiunea ministerială No. 7.333, 2 Iulie, va funcţionà de la 1—30 August, în Câmpu-lung, şcóla preparatóre pentru bursele şcólei normale. Director I. Tutuc, fost profesor de matematică la şcóla normală Carol I, strada Rîului 32.

* * *

Locurile vacante pentru anul şcolar viitor în şcólele normale de băeţi şi fete ale statului sunt:

In secţia normală a asilului «Elena Dómna», 30 locuri burse;

In şcóla normală de fete din Iaşi, 30 locuri, din cari 10 pentru solvente;

In şcóla normală de băeţĭ din Craiova, 35 locurĭ, din carĭ 15 pentru solvenţĭ;

In şcóla normală de băeţĭ din C.-Lung, 40 locurĭ, din carĭ 15 pentru solvenţĭ;

In şcóla normală de băeţĭ din Buzĕŭ, 30 locurĭ, din carĭ 10 pentru solvenţĭ;

In şcóla normală de băeţĭ din Galaţĭ, 32 locurĭ, din carĭ 6 pentru solvenţĭ;

In şcóla normală de băeţĭ din Bârlad, 32 locurĭ, din carĭ 2 pentru solvenţĭ;

In şcóla normală de băeţĭ din Iaşĭ, 36 locurĭ, din carĭ 6 pentru solvenţĭ.

In tóte şcólele normale de băeţĭ eleviĭ sunt internĭ, bursierĭ saŭ solvenţĭ. Atât bursieriĭ, cât şi solvenţiĭ, se primesc prin concurs. Bursele se vor da concurenţilor carĭ vor obţine notele cele maĭ marĭ şi vor dovedi că sunt lipsiţi de mijlóce. Nu se vor admite de cât fiĭ de românĭ.

Actele ce trebuesc şi materiile asupra cărora se va ţine concurs, sunt publicate în No. 85 al «Monitoruluĭ Oficial» din 19 Iulie a. c., pag. 3.052

*
* *

La şcóla normală a soc. pentru învĕţătura poporuluĭ român sunt 20 locurĭ vacante pentru anul 1902—1903.

Inscrierile se fac printr'o petiţiune, adresată Directoruluĭ şcóleĭ, între 15 şi 31 August, în care se va arătà numele candidatuluĭ, locul nasceriĭ, etatea şi numĕrul actelor trimise. Acéstă petiţie va fi subscrisă de părintele saŭ tutorele concurenteluĭ.

Seminariştiĭ carĭ aŭ absolvit deja treĭ clase de seminar vor fi primiţĭ în clasa III a normală, în urma unuĭ examen din materiile făcute în clasa III-a de seminar, cu condiţiune ca vîrsta lor să nu trécă de 19 anĭ.

Asemenea se primesc în clasa IV-a normală, absolvenţiĭ a IV clase de liceŭ şi gimnasiŭ, în urma unuĭ examen din materiile făcute în clasa IV liceală saŭ gimnasială, cu condiţiune ca vîrsta lor să nu trécă de 19 anĭ.

Actele ce trebuesc trimise cu petiţia sunt:

1. Extractul de nascere, prin care să se constate că aspirantul are vîrsta între 14 şi 17 anĭ pentru clasa I şi 19 anĭ împliniţĭ pentru clasa III şi IV.
2. Actul de vaccină care să nu fie maĭ vechiŭ de 6 anĭ.
3. Certificatul de absolvire a uneĭ şcóle primare urbane saŭ rurale.
4. Certificatul de bună purtare liberat pe hârtie netimbrată, de direcţiunea şcóleĭ unde a absolvit cursul primar.

DE LA SATE

In ḑiua de 29 Iunie a. c., s'a făcut distribuirea premiilor la şcóla din com. Recea, jud. Vêlcea. Solemnitatea a fost impunĕtóre. După ce d-l învĕţător I. I. Stănescu a ţinut o frumósă cuvîntare, s'a cântat Imnul Regal. Aŭ vorbit preoţiĭ comuneĭ, Joachim Iliescu şi I. Stănescu, s'a făcut apelul premianţilor pe divisiĭ. După divisia I, s'a recitat de douĭ elevĭ piesa teatrală: «Băncile populare»; după divisia II-a, iarăşĭ s'a recitat de alţĭ douĭ elevĭ piesa: «In unire stă puterea». In fine după div. III-a s'a jucat «Imnul meseriaşilor» de maĭ mulţĭ elevĭ din tóte divisiile. Erà plăcut când venià un elev cu ciocanul şi potcóva şi cântà, după el altul cu sapa şi grebla, altul cu rindeaua, etc. Imnurĭ s'aŭ cântat maĭ multe, înaintea şi în urma fie-căreĭ piese.

Solemnitatea s'a terminat prin «Imnul Corónei» şi numerosul public a plecat fórte satisfăcut de cele audite şi vědute.

Un asistent.

* * *

La 19 Maiŭ a. c., s'a dat în com. Botenĭ, jud. Muscel, o serbare şcolară în folosul elevilor de-acolo şi a cantinelor şcolare din jud. Muscel. Aŭ asistat d-l prefect I. A. Dobrovitz, d-l Zamfirescu, profesor la şcóla normală Carol I, C.-Lung, maĭ mulţĭ învĕţătorĭ din comunele vecine şi un prea frumos public din localitate şi din împrejurimĭ. Felul cum a fost organisată serbarea şi reuşita eĭ face onóre învĕţătorilor Bădescu şi Ştefănescu.

Societăţĭ Economice la sate.

In comuna Docuzol, jud. Constanţa, prin stăruinţele învĕţătoruluĭ Gh. Marcoiŭ şi ale preotuluĭ T. Martinescu, s'aŭ pus basele uneĭ societăţĭ de economie cu magasie de reservă. Societatea se numesce «Albina».

* * *

In comuna Făureĭ, jud. Vâlcea, s'aŭ pus basele societăţiĭ economice de depunerĭ şi împrumuturĭ «Stupina». Ea are 60 membriĭ fundatorĭ, cu un capital de 2.000 leĭ.

* * *

In comuna Bivolarĭ, jud. Iaşĭ, s'aŭ pus basele uneĭ societăţĭ de economie şi împrumut cu numele de «Emanciparea Săténuluĭ», cu 100 membriĭ şi un capital de peste 2.000 leĭ.

* * *

In comuna Vornicenĭ, jud. Dorohoiŭ, din iniţiativa d-luĭ Primar local, în diua de 24 Februarie a. c., s'aŭ pus basele societăţiĭ de economie: «Comóra plugarilor sătenĭ din com. Vornicenĭ», cu 14 membriĭ fundatorĭ şi un capital de 1.780 leĭ. Societatea numĕră în present peste 100 de membriĭ.

Mulţumirĭ.

Subsemnatul, în numele elevilor şcólelor din acéstă comună, aduc viile mele mulţumirĭ d-luĭ Mitache Ştefăniu, actual primar, pentru că în diua de 29 Iunie 1902, di fixată pentru împărţirea premiilor la şcolarĭ, a dat ca premiĭ la şcolarĭ cărţĭ în valóre de 30 de leĭ.

M. C. Dimitriu
Invĕţ. dirig. com. Cosmeseĭ jud. Tecuciŭ.

* * *

Aduc mulţumirĭ d-luĭ Cristian Boltuş, funcţionar la mina de cărbunĭ de la Şotânga pentru că a donat şcóleĭ un drapel de mătase în valóre de 40 leĭ.

C. Scurtescu.

Poşta Administraţieĭ.

D-luĭ **M. Popescu**, Făurescĭ.—Sunteţĭ achitat cu chitanţa No. 4.792, Locurile vacante sunt în acest numĕr.

C. Atanasiu, Ruginescĭ-Putna.—Shimbaţĭ pămîntul de la rădăcină, fiind prea bălegos acel ce este acum.

Păr. D. Iliescu, Năenĭ-Buzĕŭ.—Abonamentul D-reĭ Sultana Iliescu pe anul V este achitat cu chitanţa No. 5.765 iar a Sf. V. cu chit. No. 4.764.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucrà pentru întinderea învĕţăturei în popor, prin tipărirea şi rĕspândirea de scrieri şi publicaţiĭ morale, patriotice şi de folos practic, şi pentru împiedecarea, prin tóte mijlócele legiuite, a rĕspândireĭ de scrierĭ şi publicaţiĭ imorale, saŭ cu tendinţe contrariĭ statuluĭ şi ideiĭ naţionale române.

Cotisaţia este de cel puţin *doĭ leĭ* pe an, iar pentru învĕţătorĭ, preoţĭ ruralĭ şi sătenĭ, de cel puţin *un leŭ* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întâiŭ an după primirea sa, să facă a se primì în Societate cel puţin alţĭ doĭ membri noĭ.

Cererile de înscriere, însoţite de cotisaţia pe un an, se pot adresa d-luĭ *Petru Gârbovicénu,* strada Sf. Ecaterina, Bucurescĭ.

Comitetul. *Preşedinte,* **Ioan Kainderu,** *membru al Academieĭ Române.— Vice-preşedinte,* **Sava Şomănescu,** *mare proprietar, fost senator.— Administrator şi casier delegat,* **Petru Gârboviceanu,** *Administrator al Caseĭ Sf. Bisericĭ Autocefale Ortodoxe Române, director al Şc. Normale a Societăţiĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român; — Secretar,* **Const. Banu,** *profesor secundar şi inspector şcolar —Membriĭ,* **Spiru C. Haret,** *Ministru, profesor Univers.;* **I. Dimitrescu Procop.,** *senator şi Primar al Capitaleĭ;* **M. Vădescù,** *deputat, profesor universitar;* **Cristu S. Negoescu,** *profesor secundar;* **Dim. Cecropid,** *institutor, preşedinte al Societăţiĭ corpuluĭ didactic primar. — Censorĭ,* **Const. Alimăneşteanu,** *inginer de mine; Preotul econom* **Const. Ionescu,** *profesor secundar;* **Const. Alexandrescu,** *revisor şcolar*

Membriĭ înscrişĭ şi cotisaţiunĭ plătite (Urmare).

Sârbu Dumitru (Cavadinescĭ-Tutova), 1 leŭ; Stratulat I. Gh. (Cârja-Tutova), 1 leŭ; Mihailes Nicolae, (Cârja-Tutova), 1 leŭ; Caşu Ión (Cârja-Tutova), 1 leŭ; Vasiliu Gh. (Cârja-Tutova), 1 leŭ; Sava Ştefan (Cârja-Tutova), 1 leŭ; Donca L. (Cârja-Tutova), 1 leŭ; Blănoiŭ Constantin (Blăgescĭ-Tutova), 1 leŭ; Năstăsescu George (Puescĭ-Tutova), 1 leŭ; Năstăsescu Maria (Puescĭ-Tutova), 1 leŭ; Margareta Miller Verghi (Bucurescĭ), 5 leĭ; Alexandrina Tomescu (Bucurescĭ), 2 leĭ; Gh. A. Dinicu (Bucurescĭ), 2 leĭ; Petre Dulfu (Bucurescĭ), 4 leĭ; Ióchimescu N., protoereŭ (Ploescĭ), 4 leĭ; Constantinescu Anghel (Ploescĭ), 2 leĭ; Burada Emiliŭ (Ploescĭ), 2 leĭ; D-na Paulina Aslan (Bucurescĭ), 5 leĭ; D-şóra Virginia Pelat (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-na Florica Pascal (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-na Emilia Todiraşcu (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-na Maria Minculescu (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-na Eleonora Grigorescu (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-na Smaranda Erbicénu (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-şóra Elena Moşoĭ (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-şóra Vasilica Georgescu (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-şóra Clara May (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-na Eleonora Ivaşcu (Bucurescĭ), 2 leĭ; D-na Dr. Ermina Kaminski (Bucurescĭ), 2 leĭ; Grigore Crişian (Gherghiţa), 2 leĭ; Ión Ţarălungă (Gherghiţa), 2 leĭ; Octavian Dan (Gherghiţa), 2 leĭ; Ión Georgescu (Sudiţĭ), 2 leĭ; D. Căpăţînă (Gherghiţa), 1 leŭ; Burtea Gr. (Sudiţĭ), 1 leŭ; Ión Adam Ión (Gherghiţa), 1 leŭ; Gh. Naciovicĭ (Gherghiţa), 1 leŭ; Irimescu D. (Ciumaţĭ), 1 leŭ; Costache Raţoiŭ (M.-Petchi), 1 leŭ; Ión Popa Dumitru (Ciumaţĭ), 1 leŭ; Gh. Trică (Gherghiţa), 1 leŭ; Drăghicĭ Ión (B.-Dómneĭ), 1 leŭ; Năstase C. (Gherghiţa), 1 leŭ; Niculae I. Stan (Gherghiţa), 1 leŭ; Piţigoĭ Constantin (M.-Petchi), 1 leŭ; Stoian Panait (B.-Dómneĭ), 1 leŭ; Agape Ión (B.-Dómneĭ), 1 leŭ.

Numĕrul membrilor înscrişĭ cu începerea anuluĭ al II (1902) al societăţiĭ, e de 935; iar numĕrul banilor încasaţĭ de la aceştia şi de la vechiĭ membriĭ, e de 22.741 leĭ şi 20 banĭ.

(Va urma în No. viitor).

SOCIETATE IN COMANDITA

WEIL JOSEPH & C-ie

Bucuresci

Str. Smârdan 7, (Casa Zerlendi).

MAŞINE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Oferă d-lor Agricultorĭ pentru sesonul curent, urmĕtórele specialităţĭ:

Sĕmănătóre în Rîndurĭ

Celebra Marca

„U N I C U M D R I L L“

Patent Melichar «hors concours» cu care se póte semăna orĭ-ce soiŭ de sĕmînţă fără a se schimbà róte saŭ fuse.

Cele maĭ simple, cele maĭ uşóre, cele maĭ practice, de o perfecţiune neatinsă până aḑĭ de nici un alt sistem existent în România.

N.B. A se feri de sĕmănătóre în rîndurĭ carĭ aŭ ţevĭ conducĕtóre de fer în forma furtunuluĭ spiral, stricându-se lesne şi a se feri de semănătóre în rîndurĭ carĭ aŭ rotiţe canelate pentru sĕmănat, de óre-ce în majoritatea cazurilor strivesc seminţele.

Plugurĭ Universale şi NORMALE cu 2 brazde, marca Z H 9 N. sistem Sack perfecţionat, întregĭ de oţel, din fabrica BAECHER, **Raudnitz** (Boemia)

Triore cu table fresuite originale «Heid» cu unul şi douĕ cilindre, cu ventilaţie, ultimele modele perfecţionate.

Grappe flexibile cu lanţurĭ originale «Howard», întregĭ de oţel.

Grappe flexibile cu douĕ şi treĭ campurĭ originale «**Ransomes**» de oţel curat.

Garanţie pentru irreproşabila funcţionare şi soliditate. — Preţurĭ şi condiţiunĭ de plată avantagióse. —

Cel maĭ mare și vast magasin și singurul care *vinde eftin.*

Ḑilnic sosesc Incălţăminte Negre și Colorĭ, pentru Bărbaţĭ, Dame și Copiĭ, din propia nóstră Fabrică, lucrate de noĭ.

Preţurĭ corente la Ghete de Bărbaţĭ:

de Vax cu Elastic saŭ Şireturĭ	Leĭ	10.95, 11.95, 12 95, 13.95.
» » » Nasturĭ	»	12 95, 13.95, 14.95, 15.95.
» Lack cu Elastic saŭ Șireturĭ	»	12.95, 13.95, 14.95.
» » » Nasturĭ	»	13.95, 14.95, 15 95.
» Chevreau cu Elastic	»	12.95, 13 95, 14 95.
» » » Nasturĭ	»	13.95, 14 95, 15.95.

Preţurĭ corente la Ghete de Dame:

de Chevreau negre cu Şireturĭ	Leĭ	10.95, 12.95, 13.95.
» » » » Botonĭ	»	11.95, 12 95, 13.95, 14.95, 15.95.
» » Colorĭ » »	»	12.95, 13 95, 14.95, 15.95.
» Gems cu Nasturĭ şi Șireturĭ	»	7.95, 8.95, 9.95.
Pantofĭ de Chuvreau albĭ decoltaţĭ	»	5.95, 6.95.
Idem cu Şirelurĭ şi Nasturĭ	»	6.95, 7.95, 8 95.
Idem de Lack diferite forme	»	5.95, 6 95, 7,95, 8.95, 9.95.

Rayon de Lingerie pentru Dame și Bărbaţĭ cu preţurĭ fabulos de eftine.

In tot de a una se găsesc marĭ cantităţĭ de mănuși Glacé, Albe, Colorĭ, și Negre pentru Dame Leĭ 2.50.

» Bărbaţĭ » 2.95

Rupêndu-se la încercare, se dă altă pereche.

Magasin la tóte Sesónele, Calea Victorieĭ No. 27, alăturĭ de Poliţia Capitaleĭ, Bucurescĭ.

5%
Cupon de reducţie pentru cititoriĭ Albineĭ.

Cititoriĭ revisteĭ vor avé un scăḑĕmînt de 5% din preţurile însemnate, presentând cuponul.